

SIA GRIFS AG ILGTSPĒJAS PĀRSKATS

2022

Šī nefinanšu pārskata sagatavošana ir atskaites punkts godprātīgai saimniekošanai un apņēmības paušanai šādi saimniekot arī nākamajā savas pastāvēšanas desmitgadē.

SATURA RĀDĪTĀJS

Ievads	1
1. GRIFS AG raksturojums	2
1.1. pamatpakalpojumi	3
1.2. papildpakalpojumi	3
1.3. GRIFS AG pārvalde.....	5
2. GRIFS AG stratēģiskā virzība.....	6
2.1. Grifs ag globālie mērķi	8
2.2. stratēģiskie uzstādījumi.....	9
2.3. nozīmīgākie plānotie attīstības projekti.....	9
2.4. pretkorupcijas programma.....	10
2.5. atbildība par nozares attīstību.....	11
3. Darbības rādītāji pārskata periodā	16
3.1. pamatdati par 2021.gadu	16
3.2. atzinības un apbalvojumi	17
4. Orientācija uz klientu.....	20
4.1. klientu struktūra	21
4.2. klientu apkalpošana.....	24
4.3. klientu apmierinātība	24
4.4. klientu atsauksmes.....	25
5. Darbinieki un darba vide	26
5.1. nodarbinātība	26
5.2. apmācības.....	34
5.3. darba aizsardzība.....	34
5.4. iekšējā komunikācija	46
6. Saikne ar sabiedrību	48
6.1. korporatīvā sociālā atbildība	48
6.2. ārējā komunikācija	49
6.3. sabiedrības atbalsta programma	50
7. Ietekme uz vidi	57
7.1. vides aizsardzība uzņēmumā	57
7.2. nozīmīgākās vides aizsardzības iniciatīvas	58

AINARS BUNDULIS

GRIFS AG VADES LOCEKLIS

GRIFS AG 20 darbības gadi arvien noteiktāk uzrāda ieguldītā darba atdevi un liecina, ka nemainīgi esam uz pareizā ceļa. 2022. gads ir pierādījis, ka uzņēmumam pastāvēt palīdz darbs ilgtspējas un sociālās atbildības jomā. Ir svarīgi saglabāt un attīstīt uzņēmuma ilgtermiņa darbībai nepieciešamos resursus, kā arī nostiprināt darbinieku lojalitāti. Stabilitāte ir uzņēmuma pastāvēšanas garants.

Kontaktinformācija

SIA GRIFS AG

Ulbrokas iela 42G, Rīga

Tel. 67813710

www.grifsag.lv

facebook.com/GRIFSAG

twitter.com/GRIFSAG

linkedin.com/company/grfsag

instagram.com/grfsag_latvija/

Šī nefinanšu pārskata sagatavošana ir atskaites punkts godprātīgai saimniekošanai un apņēmības paušanai šādi saimniekot arī nākamajā savas pastāvēšanas desmitgadē.

Šajā pārskatā lielākoties sniegti dati par aktivitātēm un darbības rezultātiem 2022. kalendārajā gadā. Taču dažviet iekļauta informācija arī par senākiem procesiem, lai esošās situācijas un darbības konteksta raksturojums būtu pilnvērtīgāks.

GRIFS AG savā darbībā vienmēr ir Joti augstu vērtējis cilvēkresursu vadības, korporatīvās sociālās atbildības un ietekmes nozīmi uz apkārtējo vidi.

Šis ir desmitais GRIFS AG korporatīvās sociālās darbības pārskats, kas fokusēts tieši uz ilgtspējīgai uzņēmuma attīstībai svarīgiem jautājumiem:

Korporatīvā sociālā politika.

Saikne ar sabiedrību un izglītojošas aktivitātes.

Darbinieki, viņu izaugsmes iespējas un darba vide.

Ietekme uz apkārtējo vidi un ieguldījums tās aizsardzībā.

1. GRIFS AG raksturojums

Drošības kompānija GRIFS AG ir dibināta **2002. gadā** un šobrīd var lepoties ar vairāk nekā **20 gadu pieredzi** drošības pakalpojumu nodrošināšanā. GRIFS AG ir vienīgais Latvijas kapitāla apsardzes uzņēmums, kas darbojas visās **Baltijas valstīs, nodrošinot darbu 2030 darbiniekiem un apsargājot vairāk nekā 25 820 fiziskās un tehniskās apsardzes objektus**. GRIFS AG Latvijā nodrošina **578 darba vietas** un šobrīd ir viens no vadošajiem apsardzes nozares uzņēmumiem. Uzņēmumam Latvijā ir **vairāk nekā 7660 klientu un apsargājamo objektu**. GRIFS AG ir viens no GRIFS AG International koncerna meitasuzņēmumiem, kur 80% koncerna pamatkapitāla daļu veido Latvijas kapitāls, bet 20% pieder Norvēģijas uzņēmumam AUTOGUARD AS. GRIFS AG uzņemas civiltiesisko atbildību par klientiem nodarītajiem personāla un/vai īpašuma zaudējumiem līdz 6 000 000 EUR.

GRIFS AG ir Industriālās drošības sertifikāts, Latvijas Republikas Apsardzes darbības speciālā licence tehniskās apsardzes pakalpojumu sniegšanai un strādā pēc kvalitātes vadības sistēmas aktuālā ISO 9001:2015 standarta.

Fiziskā apsardze, mobilā kontroles grupa, tehnisko sistēmu montāža un apkalpošana pieejama visā Latvijas teritorijā. Tehniskā apsardze pieejama Rīgas un Pierīgas reģionā.

GRIFS AG galvenā uzmanība koncentrēta uz tirdzniecības centru, lielveikalu, biroju ēku, ražošanas objektu un teritoriju apsardzi, kā arī izstrādāto izstrūkumu novēršanas programmu. Pakalpojumu pamatā ir orientēšanās uz preventīvo pasākumu nodrošināšanu – risku analīze un to novēršanas metožu noteikšanu. Klientam sniegtais piedāvājums ir komplekss, tas ietver dažādus produktus atkarībā no risku novēršanas efektivitātes.

1.1. PAMATPAKALPOJUMI

TEHNISKĀ APSARDZES (DIENNAKTS)

- apsardzes signalizācijas sistēmas iekārtas uzstādīšana klientu objektos un tā pieslēgums pie centrālās apsardzes pults nodrošina automātisku signālu pāraidi no objekta uz GRIFS AG centrālo apsardzes pulti un mobilās grupas ierašanos trauksmes gadījumā.

FIZISKĀ APSARDZES (DIENNAKTS VAI PĒC KLIENTA VAJADZĪBĀM)

- apsardzes darbinieku izvietošana klientu īpašuma apsargāšanai.

DROŠĪBAS SISTĒMU

(apsardzes un ugunsdrošības signalizāciju, video novērošanas un piekļuves kontroles iekārtas) projektēšana, uzstādīšana un apkalpošana.

1.2. PAPILDPAKALPOJUMI

Papildpakalpojumi visbiežāk ir pamatpakalpojumu papildinošs elements, bet ir klientu grupas, kuru vajadzības kā galveno pakalpojumu prasa izmantot tikai papildpakalpojumu.

GRIFS AG piedāvātie papildpakalpojumi:

- pasākumu apsardze;
- patrulēšana (diennakts) – operatīvās grupas izbraukumi uz klientu objektiem saskaņā ar līguma nosacījumiem vai apsardzes pults dežuranta norīkojumu;
- mobilā trauksmes poga – klients, nospiežot pogu, pārraida trauksmes signālu uz centrālo apsardzes pulti. Dežurants to apstrādā un nosūta uz šo objektu tuvāko mobilo grupu. Mobilā grupa ierodas objektā un veic visus pasākumus pretlikumīgo darbību novēršanai;
- mobilās kontroles grupas pakalpojums – veikalu kontrole, kases un darba vietas pārbaude, provokāciju kontrole, personāla pārbaude, piegādātāju pārbaude, slēptā novērošana ar mērķi novērst iztrūkumus;
- videonovērošana, pieklūšanas kontroles sistēmas un drošības koncepciju izstrāde klienta uzņēmumam un to ieviešana;
- informācijas centru pakalpojumi – tirdzniecības centros ir izveidots informācijas centrs, lai sniegtu apmeklētājiem ziņas par tirdzniecības centru, kā arī lai koordinētu informācijas plūsmu starp centra administrāciju un nomniekiem, tirgotu dāvanu kartes un klientu/lojalitātes kartes, atbildētu uz telefona zvaniem;
- preču aizsardzības sistēmas – tās informē tirdzniecības objekta darbiniekus un/vai apsardzes darbiniekus par to, ka no veikala tiek iznesta prece, par ko nav veikta samaksa;
- video monitorings – GRIFS AG Operatīvā dežūrdaļa visu diennakti var sekot līdzi notiekošajam objektā un drošības draudu gadījumā operatīvi pieņemt lēmumu par tālākajām darbībām;
- SMS papildpakalpojums – klients mobilajā tālrunī saņem SMS, kad un cikos tiek uzlikta vai noņemta signalizācija un nostrādā trauksme;
- atslēgu uzglabāšana – trauksmes signāla gadījumā GRIFS AG mobilās grupas darbinieki ar klienta atlauju var apsekot objektu no iekšpuses;
- apsardzes Kasko – tā ir fiksēta mēneša maksa tehniskās apsardzes klientiem, kas vajadzības gadījumā sniedz tehnika izsaukuma maksu. Tādejādi klientiem tiek piedāvāts maksāt katru mēnesi pavismā lielu naudas summu un izvairīties no lielākas summas izdevumiem uzreiz pie tehnīķa apmeklējuma.

1.3. GRIFS AG PĀRVALDE

Par GRIFS AG darbību atbild valde. Valde plāno un vada ne vien GRIFS AG Latvija, bet arī visa holdinga stratēģisko virzību. Valdē ir trīs valdes locekļi, kuri atbild par uzņēmuma stratēģisko virzību un piecu gadu stratēģisko plānu. GRIFS AG valdes locekļi apstiprina uzņēmuma budžetu un reizi ceturksnī valdes sēdē to pārskata. Ievērojot korporatīvās pārvaldības principus, izstrādāta un apstiprināta valdes locekļu ievēlēšanas, atsaukšanas un amata atstāšanas tiesību kārtība, atlīdzības un izdevumu segšana, kā arī interešu konflikta identificēšana valdes locekļu darbībā.

Katrs GRIFS AG International valdes loceklis ir atbildīgs par kādu noteiktu darbības virzienu:

AINARS BUNDULIS valdes loceklis
Par uzņēmuma operatīvo darbību

TERJE NILSENS valdes loceklis
Par jaunām tehnoloģijām drošības pakalpojumu sniegšanā un to izmantošanas izvērtēšanu uzņēmumā

GUNTIS UZULIŅŠ valdes priekšsēdētājs
Par sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām un valsts institūcijām

Katrā Baltijas valstī ir valdes iecelts direktors, kurš nodrošina uzņēmuma darbību attiecīgajā valstī atbilstoši noteiktajiem stratēiskajiem uzstādījumiem. Latvijā uzņēmuma direktora funkcijas pilda valdes loceklis Ainars Bundulis.

2. GRIFS AG stratēģiskā virzība

Pieaugot darba apjomam, uzņēmumā izveidota Baltijas valstu stratēģiskā vadības grupa. Tās uzdevums ir strādāt pie GRIFS AG attīstības stratēģijas Baltijā, kā arī plānot uzņēmuma turpmāko paplašināšanos.

GRIFS AG misija, vīzija un vērtības nav tikai vārdi vien, mēs esam tos izstrādājuši kopā ar saviem darbiniekiem.

MISIJA

Izvērst darbību visā Baltijas reģionā un noteikt tirgū pakalpojumu kvalitātes un biznesa prakses standartus, kā arī rūpēties par darbinieku un klientu apmierinātību.

VĪZIJA

Noteikt tirgus tendencies un apvienot tirgu, diktēt pakalpojumu kvalitātes un biznesa prakses standartus, augt visās biznesa jomās, nepārtraukti attīstīt un pilnveidot pakalpojumus, kā arī rūpēties, lai darbinieki būtu laimīgi, klienti apmierināti un procesi visos sektoros visā uzņēmumā būtu kvalitatīvi.

VĒRTĪBAS

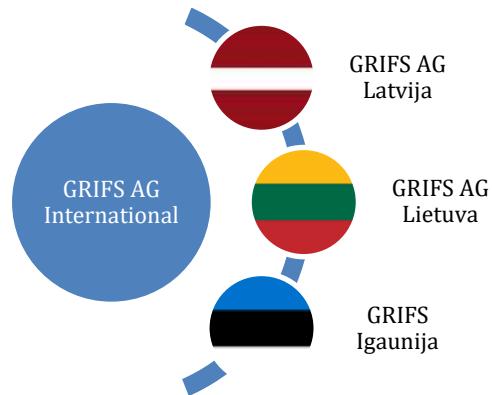
Mūsu vērtība ir **godīgums** – tas nozīmē, ka mēs izdarām to, ko apsolām, un gaidām to arī no citiem.

Ikviens no mums ir spēcīgs, bet vienoti mēs esam vēl stiprāki, tāpēc GRIFS AG vērtība ir arī **vienotība**. Tā izpaužas palīdzībā kolēģim, pretimnākšanā un atbalsta sniegšanā. Mūs vieno arī veselīga konkurence, jo līdz ar to mēs augam – katrs par sevi un visi kopā.

Mūsu vērtība ir arī **atbildība** par sava uzņēmuma tēlu, darba vidi un cilvēkiem, ar kuriem strādājam. Pirmajā vietā mums ir klienta drošība, tā kā mums tā ir uzticēta. Cilvēki mums uzticas, jo mēs savu darbu veicam pārliecinoši un ar smaidu.

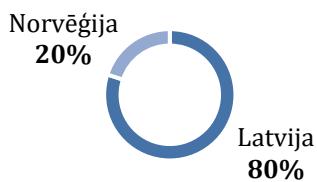

Turpinot stabili izaugsmi, nodibināta holdinga kompānija GRIFS AG International, kas atbild par vienotu stratēģisko attīstību grupas uzņēmumos SIA GRIFS AG Latvija, GRIFS OU Igaunija, GRIFS AG UAB Lietuva.

Ieviešot vienotu stratēģiju visās Baltijas valstīs, ir uzsākts priedzes apmaiņas process starp valstīm struktūrvienību līmenī. GRIFS AG Latvija regulāri sadarbojas ar GRIFS OU Igaunija, GRIFS AG UAB Lietuva sanāksmju, kā arī personīgu un attālinātu tikšanos veidā.

GRIFS AG International kapitāldaļu sadalījums

Pirmajā koncerna veidošanas posmā par GRIFS AG jauno kapitāldaļu turētāju kļuva līdzšinējiem īpašniekiem piederošais uzņēmums GRIFS AG International. GRIFS AG International daļu sadalījums ir tāds pats kā līdz šim GRIFS AG: Ainaram Bundulim un Guntim Uzuliņam katram pieder 40%, bet Norvēģijas uzņēmumam AUTOGUARD AS, kura valdes priekšsēdētājs ir Terje Nilsens, – 20%.

RISKU VADĪBA

GRIFS AG risku vadības politikas mērķis ir vērsts uz vīzijas, misijas un stratēģijas īstenošanu un pilnveidošanu visos uzņēmuma līmeņos.

Risku vadība uzņēmumā GRIFS AG:

- ir nepārtraukts, strukturēts un saskaņots process visos organizācijas līmeņos, lai identificētu, novērtētu un ziņotu par iespējamiem draudiem un iespējām, kas var ietekmēt organizācijas darbību un nosprausto mērķu sasniegšanu.
- nosaka, analizē un kontrolē tos riskus, kas būtiski ietekmē mērķu sasniegšanu.
- palielina mērķu sasniegšanas varbūtību un samazina nenoteiktību un nepārdomātu lēmumu pieņemšanu organizācijas mērķu sasniegšanai.

Riski tiek vadīti saskaņā ar Risku vadības procedūru.

2.1. GRIFS AG GLOBĀLIE MĒRKI

GRIFS AG no visiem ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem ir izvēlējies sev aktuālos, kuru sasniegšanā ir apņēmies sniegt savu ieguldījumu.

- 4. mērķis.

Nodrošināt iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību un veicināt mūžizglītības iespējas.

4.4. Līdz 2030. gadam ievērojami palielināt to jauniešu un pieaugušo skaitu, kuriem ir nodarbinātībai, pienācīgas kvalitātes darba veikšanai un uzņēmējdarbībai piemērotas prasmes — tostarp tehniskās un profesionālās prasmes. (Skatīt 29., 34.lpp.)

- 5. mērķis.

Panākt dzimumu līdztiesību un iespējināt visas sievietes un meitenes.

5.5. Nodrošināt sieviešu pilntiesīgu un efektīvu līdzdalību un vienlīdzīgas iespējas uzņemties līderību visos lēnumu pieņemšanas līmenos politiskajā, saimnieciskajā un sabiedriskajā dzīvē. (Skatīt 29., 30.lpp.)

5.c Pieņemt un nostiprināt pārdomātas politikas un izpildāmus tiesību aktus dzimumu līdztiesības veicināšanai un pienācīgu iespēju nodrošināšanai visām sievietēm un meitenēm visos līmenos. (Skatīt 29., 30.lpp.)

- 6. mērķis.

Nodrošināt ūdens un sanitārijas pieejamību visiem un ilgtspējīgu pārvaldību.

6.3. Līdz 2030. gadam uzlabot ūdens kvalitāti, samazinot piesārņojumu, izskaužot atkritumu apglabāšanu poligonos un līdz minimumam samazinot bīstamu ķīmisko vielu un materiālu izlaišanu, uz pusi samazinot neapstrādātu atkritumu īpatsvaru un būtiski palielinot to pārstrādi un drošu atkārtotu izmantošanu visā pasaule. (Skatīt 67.lpp)

- 8. mērkis.
Veicināt noturīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, pilnīgu un produktīvu nodarbinātību, kā arī cilvēka cienīgu darbu visiem.
  - 8.5. Līdz 2030. gadam nodrošināt pilnvērtīgu un produktīvu nodarbinātību un pienācīgas kvalitātes darbu visām sievietēm un vīriešiem, tostarp jauniešiem un personām ar invaliditāti, un vienādu darba samaksu par vienādi vērtīgu darbu. (Skatīt 29.lpp)
  - 8.6. Līdz 2020. gadam ievērojami samazināt to jauniešu īpatsvaru, kuri nav iesaistīti ne darba tirgū, ne izglītībā, ne apmācībā. (Skatīt 28.lpp)
- 12. mērkis.
Nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa paradumus un ražošanas modeļus.
  - 12.2. Līdz 2030. gadam nodrošināt dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu un lietderīgu izmantošanu. (Skatīt 62.lpp)
  - 12.5. Līdz 2030. gadam ievērojami samazināt radīto atkritumu apjomu, īstenojot atkritumu novēršanas, mazināšanas, pārstrādes un atkārtotas izmantošanas pasākumus. (Skatīt 59., 64., 66., 67., 68.lpp)
- 16. mērkis.
Veicināt mierīlīgu un iekļaujošu sabiedrību ilgtspējīgai attīstībai, nodrošināt taisnīgas tiesas pieejamību visiem un izveidot efektīvas, atbildīgas un iekļaujošas institūcijas visos līmenos.
  - 16.5. Ievērojami samazināt visu veidu korupciju un kukuļdošanu. (Skatīt 10.lpp)

2.2. STRATĒĢISKIE UZSTĀDĪJUMI

- **Sniegt** visus drošības pakalpojumus un būt par vadošo šo pakalpojumu kvalitātes un standartu noteicēju Baltijas valstīs.
- **Iepazīstināt** klientus ar pakalpojumu efektivitātes parametriem un pievienoto vērtību klientu risku un zaudējumu mazināšanā.
- **Būt** labi atpazīstamam, profesionālam uzņēmumam ar labu reputāciju, kurš ir pirmā izvēle veiksmīgai sadarbībai gan darbiniekiem, gan klientiem.
- **Apgūt** jaunus tirgus segmentus ar jaunu pakalpojumu ieviešanu, nodrošinot pieprasījumu un prasmīgi veicot virzīšanas pasākumus, tādējādi nostiprinot jau ieņemtās tirgus pozīcijas.
- **Regulāri plānot un veikt** pasākumus, kas nodrošinātu apkārtējai videi draudzīgu uzņēmuma darbību un radītu drošu un veselīgu darba vidi.

2.3. NOZĪMĪGĀKIE PLĀNOTIE ATTĪSTĪBAS PROJEKTI

Ņemot vērā uzņēmuma straujo izaugsmi, nozīmīgākais uzdevums tuvāko gadu laikā ir saglabāt un vēl vairāk uzlabot klientiem sniegt pakalpojumu kvalitāti, kas jau šobrīd ir pielīdzināma Skandināvijas un citu Eiropas valstu līmenim.

ATTĪSTĪBAS PROJEKTI 2023.GADĀ:

- Turpināt iesaistīties apsardzes nozares sakārtošanā, sadarbojoties ar valsts institūcijām, nozares uzņēmumiem un klientiem.
- Turpināt darbu un fokusēties uz vērtību palielinošu un ilgtspējīgu izaugsmi.
- Attīstīt videi draudzīgu saimniekošanu, veidot ieinteresēto pušu, tai skaitā darbinieku, apziņu un izpratni par dabas resursu efektīvu izmantošanu.
- Turpināt darbinieku iesaistīšanu sabiedriskos projektos.
- Turpināt organizēt drošības kampaņas bērniem un informēt sabiedrību par instrumentiem, kā rūpēties par savu un sava īpašuma drošību.
- Turpināt efektivizēt savu darbību un procesus visā uzņēmumā.

2.4. PRETKORUPCIJAS PROGRAMMA

GRIFS AG darbības ir vērstas, lai novērstu korupcijas iespējamību uzņēmumā, veicinot godprātīgumu, atklātību un atbildību uzņēmumā esošajiem darbiniekiem, sadarbības partneriem, klientiem un piegādātājiem.

Uzņēmums ir izstrādājis kompleksu pieeju korupcijas novēršanas pasākumiem, kas aptver gan uzņēmuma vērtību nostiprināšanu, gan saskaņotu izpratni par korupcijas postošajām sekām un adekvātu rīcību to novēršanai.¹ Uzņēmumā ir izstrādāta un ieviesta pretkorupcijas programma, ar kuru ir iepazinušies visi uzņēmuma darbinieki. Pretkorupcijas princips ietver noteiktus un uz ētikas normām balstītus rīcības principus visu līmeņu lēmumu pieņemšanā, darījumu attiecībās, uzņēmuma komunikācijā ar darbiniekiem, biznesa partneriem, medijiem, klientiem un citām personām. Pretkorupcijas programma balstās uz diviem pamatprincipiem:

Uzņēmums aizliedz jebkāda veida kukuļošanu, gan tiešu, gan netiešu!

Uzņēmumā ir ieviesta pasākumu sistēma korupcijas novēršanai!

Pretkorupcijas programma ir Ētikas kodeksu papildinoši noteikumi, kuros skaidri noteikta uzņēmuma darbinieku, vadības un īpašnieku nostāja un rīcība situācijās, kuras var novest pie korupcijas.

Lai pretkorupcijas programma atbilstu GRIFS AG vajadzībām un risinātu tam aktuālas problēmas, Uzņēmums veic kukuļošanas risku noteikšanu/novērtējumu. Šis noteikšanas/novērtējuma mērķis ir izzināt, kurās uzņēmuma darbības jomās ir iespējami vislielākie koruptīvās darbības draudi.

Pretkorupcijas principi ir aprakstīti uzņēmuma darbiniekiem saistošajos iekšējos dokumentos. Pretkorupcijas programma paredz, ka darbiniekam par koruptīvām darbībām atbilstoši uzņēmumā noteiktai darba kārtībai un LR tiesību aktiem tiks piemērotas disciplināras sankcijas.

---

¹ ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķis 16.5.

2.5. ATBILDĪBA PAR NOZARES ATTĪSTĪBU

Apsardzes pakalpojumu nozare Latvijā joprojām ir pietiekami nesakārtota. Lai arī nozares devums valsts ekonomikā ir liels – tās apgrozījums viena gada laikā sasniedz vairākus simtus miljonus eiro - tas varētu būt daudz lielāks. Normatīvās vides nesakārtotība veicina plaša pelēkā sektora eksistenci un rada iespējas daudziem uzņēmumiem izvairīties no nodokļu maksāšanas. Līdz ar to ievērojami naudas līdzekļi aizplūst garām valsts budžetam.

Lielākās apsardzes un drošības kompānijas (pēc neto apgrozījuma 2021. gadā)										
Vieta '21 '20	Uzņēmums	Apgroz., milj.eiro	Apgroz., milj.eiro '20, %	Izmaiņas pret '20, %	Peļna, milj. eiro	Peļna milj. eiro '20	Rentab., %	Darbinieku skaits	Nodokļi valsts kopbudžetā, trūkst.eiro	
1 1	G4S Latvia AS ¹	18,36	17,84	2,91	0,24	5,16	1,13	1230	9292,03	
2 2	GRIFS AG SIA	8,89	7,94	11,96	0,07	0,21	0,79	583	4559,17	
3 3	LDZ apsardze SIA	7,63	7,73	-1,29	0,12	0,16	1,57	428	3674,81	
4 5	Eurocash1 Lv SIA	4,35	4,47	-2,68	0,27	0,08	6,21	334	1951,42	
5 8	Eurocash1 SIA	4,02	4,08	-1,47	0,12	0,25	2,99	293	1734,90	

Avots: Dienas Bizness, pēc Lursoft (Uzņēmumu reģistra dati)

Veicot savu interešu aizstāvību, GRIFS AG pieļauj tikai leģitīmas lobēšanas veidu, kas ir informācijas un ideju izplatīšana ar mērķi ietekmēt ar likuma pieņemšanu saistītos viedokļus un pamudināt amatpersonas un deputātus lobētajam vēlamai rīcībai.

GRIFS AG pauž vienotu nozares viedokli valsts amatpersonām tikai sadarbībā ar Drošības Nozares Kompāniju Asociāciju, Latvijas Darba devēju konfederāciju un citām interešu pārstāvniecībām par jautājumiem, kas var ietekmēt personu drošību.

Latvijas lielākie apsardzes uzņēmumi – SIA GRIFS AG un AS G4S Latvia – 2013.gadā nodibināja Drošības nozares kompāniju asociāciju (DNKA).

DNKA pārskatu par apsardzes nozari var apskatīt GRIFS AG mājaslapas www.grifsag.lv sadaļas „Sociālā atbildība” apakšsadaļā „Interešu pārstāvniecība”.

DNKA aktivitātēm var sekot līdz:

- mājaslapā <https://dnka.lv/>
- sociālajos tīklos <https://www.facebook.com/DrosibasNozaresKompanijuAsociacija/>

DROŠĪBAS NOZARES KOMPĀNIJU ASOCIĀCIJA

ARNIS VĒRZEMNIEKS

**Drošības Nozares Kompāniju Asociācijas
valdes priekšsēdētājs**

Ilggadēja pieredze publisko attiecību un
interēšu pārstāvniecības jomā

GUNTIS UZULINŠ

SIA "GRIFS AG" valdes priekšsēdētājs

Pieredze apsardzes nozarē kopš 1996. gada

JĀNIS ĀBELE

**AS "G4S Latvia" Drošības funkciju
departamenta direktors un valdes loceklis**

Apsardzes nozarē darbojas jau kopš 2002. gada

DNKA ir apsardzes uzņēmumu organizācija, kuras biedri ir - SIA GRIFS AG, AS G4S Latvia un SIA USS Latvia. Asociācija pārstāv vairāk nekā ceturto daļu no visiem nozarē strādājošajiem.

Asociācija ir Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras un Latvijas Darba devēju konfederācijas biedrs.

DNKA galvenais mērķis ir sekmēt ilgtspējīgas apsardzes nozares attīstību, kas balstītos uz godīgu un taisnīgu konkurenci, kā arī spēkā esošo normatīvo aktu ievērošanu.

Būtiskākie asociācijas **vidēja un ilgtermiņa uzdevumi** ir:

- cīņa par legālu nodarbinātību un pilnīgu nodokļu nomaksu apsardzes nozarē;
- adekvāta atalgojuma nodrošināšana apsardzes nozarē strādājošajiem;
- legālajam biznesam konkurētspējīgas uzņēmējdarbības vides izveide;
- dažādu auditoriju pušu izglītošana par kvalitatīvu pakalpojumu drošības nozarē;
- apsardzes pakalpojumu publisko iepirkumu sistēmas pilnveide;
- publiskā sektora atbildības veicināšana, izvēloties apsardzes pakalpojuma sniedzēju.

Dalība DNKA sniedz iespēju uzņēmumam piedalīties likumdošanas izstrādē, sadarboties ar valsts un nevalstiskajām organizācijām.

Lai efektīvāk un konstruktīvāk sekmētu nozares sakārtošanu, **DNKA sadarbojas ar:**

- Iekšlietu ministriju;
- Valsts policiju;
- Valsts ieņēmumu dienestu;
- Valsts darba inspekciju;
- Iepirkumu un uzraudzības biroju;
- Latvijas Darba devēju konfederāciju.

Tiesību aktu projekti, kuru izstrādē GRIFS AG ir ieinteresēts:

- Apsardzes darbības reģistra izveide, lasīt vairāk [šeit](#).
- Publisko iepirkuma likuma grozījumu izstrādāšana.
- Ēnu ekonomikas ierobežošanas plāns.
- DNKA lūdza Iekšlietu ministriju sagatavot un virzīt izskatīšanai Ministru kabinetā nepieciešamo grozījumu regulējumā, paredzot pirmās palīdzības pamatzināšanu apmācības iespēju arī personām, kuras ir sekmīgi nokārtojušas pārbaudījumu apsardzes sertifikāta saņemšanai – 08.04.2021. pieņemti attiecīgi grozījumi Ministru kabineta 09.06.2020. noteikumos Nr. 360 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai”
- DNKA dalība KP akcijā [“Nejēdzīgākais šķērslis konkurencei”](#) (par Ventspils brīvostas pārvaldes izveidoto Ostas kontroli).

DNKA parakstītie memorandi:

- DNKA pievienojas [Rīgas domes un NVO memorandam.](#)
- DNKA pievienojas [IeM un NVO sadarbības memorandam.](#)

DNKA AKTUALITĀTES 2022.GADĀ

Lielais uzņēmumu skaits nozarē bija viena no problēmām, bet tā pamazām risinājās, ieviešot licencēšanu. Ja vēl četru gadus iepriekš nozarē bija 500 uzņēmumu, tad šobrīd tie ir 392 uzņēmumu, liecina [Valsts policijas informācija](#). Kopumā, skatoties uz nozari, redzams, ka tajā vēl ir daudz risināmu problēmu, bet ir uzsākts pareizais kurss.

Izsniegtās speciālās atļaujas (licences)	2017	2018	2019	2022
Fiziskās apsardzes licences	263	277	251	183
Tehniskās apsardzes licences	54	52	42	39
Inkasācijas licences	5	4	3	3
Apsardzes tehnisko sistēmu ierīkošanas licences	132	174	178	167

DNKA VEIKTIE PASĀKUMI 2022.gadā un plāni 2023.gadā:

Apsardzes darbības reģistrs

2022.gadā tika pieņemti grozījumi Apsardzes darbības likumā, lai ieviestu Apsardzes darbības reģistru, par kura nepieciešamību diskusijas pēc aktīvas DNKA iniciatīvas tika uzsāktas jau 2014. gadā. Tā ieviešanas process diemžēl ir ievilcīs, taču šobrīd visi nozares komersanti ir pārreģistrēti. Priekšā milzīgs darbs, lai reģistrētu normatīvajos aktos noteikto informāciju. Sagaidām, ka Valsts policijai un citām kontrolējošajām institūcijām būs pietiekoši resursi, lai, efektīvi izmantojot reģistra datus, stingri vērstos pret likumpārkāpējiem. Kā vēstīts, reģistra mērķis ir radīt centralizētu un caurskatāmu pieeju visām ar apsardzes nozari saistītām ziņām. Paredzams, ka reģistrs mazinās ēnu ekonomikas īpatsvaru nozarē un tādējādi sekmēs arī godīgu konkurenci.

Godīga konkurence

Godīga konkurence aizvien nav pilnībā nodrošināta arī no publisko personu puses, kas rada konkurences kropļojumus. Uz 2022. gada 1. janvāri Valsts policija bija izsniegusi licences apsardzes darbības veikšanai 409 komersantiem - šajā jomā nav tirgus nepilnības, ko ir atzinusi arī Konkurences padome. DNKA aktīvi strādā pie priekšlikumu tiesiskā regulējuma pilnveidei un izpratnes veicināšanai izstrādes 2021. gadā izveidotās Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras Konkurences neutralitātes komitejas ietvaros.

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera jau vairākkārt ir vērsusi sabiedrības un lēmumu pieņēmēju uzmanību konkurences kropļošanas riskiem, kas rodas pašvaldībām iesaistoties komercdarbībā. Pagājušajā gadā tika veikts pētījums par pašvaldību pienākumu ievērot konkurences noteikumus. Pētījuma finansēšanā piedalījās arī DNKA biedri. 2022. gada 26. oktobrī notika pētījuma prezentācija, ko papildinās diskusijas par brīvu un godīgu konkurenci.

Elektroniskās darba laika uzskaites sistēma

Apsardzes nozarē, līdzīgi kā citās jomās, novērojams darbaspēka trūkums. Pēdējos gados nozarē strādājošo skaits samazinās. Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta (VID) datiem vidējais strādājošo skaits vispārējā nodokļu režīmā 2021. gadā bija 9193. Lai gan pakāpeniski palielinās nodokļos samaksātais apmērs, samazinās kopējais nodokļu parāds, kā arī aug nodarbināto vidējie bruto ieņēmumi, sasniedzot 826 euro, minimālo algu vai mazāk 2021. gadā saņēma 21,9% apsardzes nozarē nodarbināto. Atbilstoši deklarētajam 25% darba ņēmēju visās darba vietās nesasniedz pilnu darba slodzi. Reāgējot uz šo situāciju, jaunajam Ēnu ekonomikas ierobežošanas plānam, ko šobrīd izstrādā Finanšu ministrija, DNKA ir izvirzījusi priekšlikumu ieviest elektroniskās darba laika uzskaites sistēmu apsardzes nozarē.

Attiecīgi tiek aktualizēts virsstundu uzskaites un apmaksas jautājums. DNKA ir lūgusi risināt izvairīšanos no virsstundu darba apmaksas par nozari atbildīgās Iekšlietu ministrijas sadarbības platformā, kas tika pagājušajā gadā izveidota mērķtiecīgai cīņai pret ēnu ekonomiku un citu prasību ignorēšanu. Tas nav saistīts tikai ar darbinieku pienācīgu darba samaksu un sociālo aizsardzību, bet arī ar darbinieku pārslodzes problēmu. Turklāt jāņem vērā, ka par apsardzes darbības jomā strādājošajiem privātais sektors ir spiests konkurēt ar valsts un pašvaldību aizsardzības iestādēm.

Publiskie iepirkumi

Vēl viena satraucoša problemātika ir negodprātīgi uzņēmēji publiskajos iepirkumos. Pērn aptuveni 40 % no uzvarētājiem publiskajos apsardzes pakalpojumu iepirkumos bija tādi uzņēmumi, kuru nomaksāto nodokļu īpatsvars pret apgrozījumu un sociālo iemaksu apmērs uz vienu darbinieku rada šaubu ēnu. DNKA uzskata, ka situāciju varētu uzlabot FM virzītās izmaiņas likumā, kas paredz noteikt jaunu netiešo aprēķina metodi. DNKA aicina kompetentās institūcijas aicina uz pretdarbību, lai no publiskajiem iepirkumiem izslēgtu nodokļu nemaksātājus un citu normatīvo aktu prasību pārkāpējus. Joprojām aktuāla arī zemākās cenas kā vienīgā kritērija piemērošana. Publiskais sektors nedrīkst iepirkīt pakalpojumus no komersantiem, kas zemāko cenu var piedāvāt uz aplokšņu algu rēķina. Pasūtītājiem ir pieejamas nozares vadlīnijas, kā veikt kvalitatīvu pakalpojumu iepirkumu, vienlaikus novēršot risku sadarboties ar valstij nelojālu komersantu.

Pagājušajā gadā turpinājām aktīvi runāt par kvalitatīviem apsardzes pakalpojumu publiskajiem iepirkumiem. Lai veicinātu kvalitatīvu apsardzes pakalpojumu iepirkumu, DNKA sadarbībā ar Latvijas Pašvaldību savienību, iepirkumu uzraudzības biroju un Konkurences padomi 15. septembrī organizēja semināru "Aktualitātes apsardzes pakalpojumu iepirkumos". Atbildīgo valsts institūciju eksperti seminārā pastāstīja par jaunākajiem Publisko iepirkumu likuma grozījumiem, informēja par aizliegtu vienošanos pazīmēm, kā arī uzsvēra nepieciešamību veikt tirgus izpēti, lai nepārkāptu konkurences neitrālitātes principus, savukārt apsardzes komersantu speciālisti, to starpā arī GRIFS AG speciālists sniedza ieskatu par drošības auditu veikšanu un jaunāko tehnoloģiju pielietojumu. Seminārā piedalījās vairāk nekā 50 iepirkumu speciālisti no valsts un pašvaldību iestādēm, un uzņēmumiem. Turpināsim izglītot iepirkumu organizētājus arī 2023. gadā.

3. Darbības rādītāji pārskata periodā

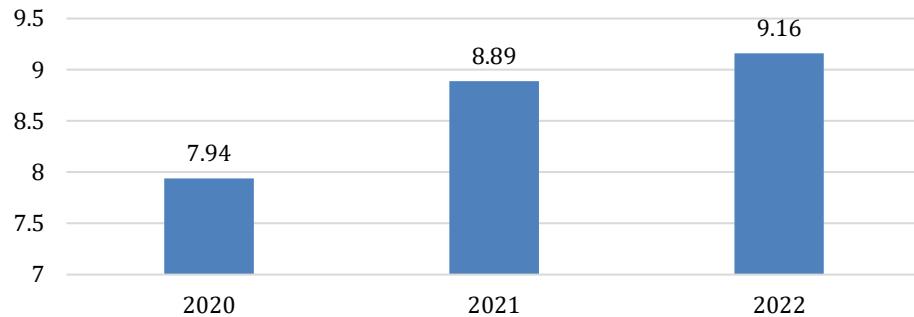
Pārskata periodā, kas attiecināms uz 2022. gadu, kopējie dati apliecina uzņēmuma stabilitāti un stabilas pozīcijas apsardzes tirgū.

- 2022. gadā ir pieaudzis klientu un apsargājamo objektu skaits.
- Ir izpildīts noteiktais pārdošanas apjoms uz 1 cilvēku.
- Salīdzinot ar 2021. gadu, instalāciju apjoms ir palielinājies par 20,9%.
- Posteņa stundu nosegums katrā atsevišķā mēnesī atbilst noteiktajam vēlamajam stundu noseguma procentam.

3.1. PAMATDATI PAR 2022.GADU

Neto apgrozījums	9,16 miljoni eiro
Pārskata gada peļņa/ zaudējumi	0,5% (pirms nodokļu nomaksas)
Tehniskās apsardzes objektu pieaugums	4,1%
Fiziskās apsardzes stundu pieaugums	4,9%
Darbinieku skaits pārskata gada beigās	578

GRIFS AG neto apgrozījums, milj.eiro,
2019.- 2021.gads

GRIFS AG apgrozījums 2022. gadā Latvijā **9,16 miljoni eiro**.

3.2. ATZINĪBAS UN APBALVOJUMI

ILGTSPĒJAS INDEKSS 2022 GADĀ – ZELTA KATEGORIJA

GRIFS AG ir uzsācis ilgtermiņa sociālās atbildības attīstības ceļu, kas paredz vēl lielākas rūpes par darbiniekiem, sabiedrību un vidi. Sociāli atbildīgu pieejumu nenosaka neviens likums, bet ieguvums no šādas saimniekošanas ir jūtams tieši ilgtermiņā. Ilgtspējas indeksa novērtējumā tiek vērtēti vairāki darbības aspekti: stratēģiskā plānošana, atbildīgas tirgus attiecības, darba vide, apkārtējā vide un vietējā sabiedrība. Attīstot ilgtspējīgas darbības kritērijus un uzlabojot savu sniegumu, uzņēmums ir novērtēts ar zelta kategoriju. Tas apliecinā, ka GRIFS AG demonstrē atklātību un caurskatāmību, visus būtiskākos ilgtspējas aspektus komunicējot publiski. Tāpat tas nozīmē, ka uzņēmums tiecas paplašināt un pielāgot savus riska vadības procesus, iekļaujot tajos būtiskākos korporatīvās atbildības aspektus. Uzņēmuma korporatīvās atbildības stratēģija ietver skaidrus un izmērāmus mērķus.

GRIFS AG vēsturiskais sniegums Ilgtspējas indeksā

Dace Helmane, Korporatīvās ilgtspējas un attīstības institūta vadītāja un

Ilgtspējas indeksa koordinatore:

“Lai gan ikdienā pārliecinos, ka Latvijā ir daudz labu un iekārojamu darba devēju, tomēr joprojām ir sajūta, ka tikai neliela daļa patiešām domā ilgtermiņā un mācās pielāgoties pārmaiņām, atsakoties no stereotipiem, prognozējot nākotnes tendences, ieguldot nozares attīstībā un cilvēkos. Drošības kompānija GRIFS AG jau daudzu gadu garumā demonstrē ne tikai atbildīgu attieksmi pret saviem darbiniekiem, bet iegulda laiku un zināšanas, lai izskaustu ēnu ekonomiku un uzlabotu apsardzes nozari kopumā. Tieši šāda attieksme garantē stabilitāti un drošību ne tikai šodien, bet ilgtermiņā.”

GRIFS AG SAŅEM "DAŽĀDĪBĀ IR SPĒKS" SPECBALVU

2021.gadā "Dažādībā ir spēks" apbalvošanas ceremonijā papildus piecām kategorijām – "Mūsu darbinieki", "Mūsu principi", "Mūsu darba vide", "Mūsu tirgus attiecības" un "Mūsu saziņa" piešķira specbalvas. GRIFS AG saņēmu specbalvu - par inovatīviem risinājumiem darbinieku piesaistē, un par atbildības uzņemšanos ēnu ekonomikas mazināšanā apsardzes jomā.

2020.gadā Sabiedrības integrācijas fonda un Ventspils Augsto tehnoloģiju parka radītā kustībā "Dažādībā ir spēks", GRIFS AG saņem balvu kategorijā "Mūsu saziņa". Tā tiek piešķirta par dažādības vadības elementu ieviešanu savā uzņēmumā. Eksperti atzinīgi novērtēja vairākas GRIFS AG iniciatīvas, piemēram, nodrošinātu darbaspēka mobilitāti Latvijas teritorijā – no reģioniem, kur darba iespējas nav pietiekami plašas, uz vietām, kur darbs ir. Kā norāda eksperti, šī mobilitāte tiek īstenota cieņpilnā un darbinieku personisko vēlmju respektējošā manierē. Darba devējs nodrošina darbinieku izglītošanu par jautājumiem, kas skar komunikāciju un sadarbību starp dažādām kultūratšķirīgām grupām. Darba devējs rīko informatīvos pasākumus, kas veicina izpratni un motivē uz cieņpilnu rīcību gan uzņēmumā starp kolēģiem, gan saskarē ar klientiem.

2019.gadā GRIFS AG saņēma pateicību par piedalīšanos kustībā "Dažādība ir spēks". Šī ir brīvprātīga darba devēju kustība, kurā apvienojas uzņēmēji, organizācijas, biedrības un nodibinājumi, valsts un pašvaldību iestādes, kas savā ikdienas darbā veicina atvērtību dažādām sabiedrības grupām.

Jau 2019. gada pašvērtējumā eksperti uzteica īpaši labās iniciatīvas:

- centienus pielāgot darba vidi darbinieku vajadzībām;
- uzņēmuma vadības pieejamību darbiniekim;
- labvēlīgu un atbildīgu attieksmi pret darbinieku bērniem.

STATUSS "ĢIMENI DRAUDZĪGA DARBVIETA 2022"

GRIFS AG iegūst statusu "Ģimenei draudzīga darbavieta 2021" kategorijā LIELIE UZNĒMUMI. Uzņēmumam šis status ir kopš 2011.gada un šobrīd tas piešķirts līdz 2023.gadam.

Godinot ģimenēm draudzīgāko prakšu ieviesējus starp darba devējiem Latvijā, Sabiedrības integrācijas fonds piešķir "Ģimenei draudzīga darbavieta" statusu darbavietām gan no privātuzņēmumiem, gan arī valsts un pašvaldību pārvaldes un nevaldības organizācijām. Iniciatīvas mērķis ir veicināt ģimenēm draudzīgas darba vides attīstību Latvijā un vairot sabiedrības izpratni par to, ko nozīmē ģimenēm draudzīga darbavieta.

APLIECINĀJUMS “LDDK LĪDZSVARA BALVA 2021”

GRIFS AG saņem apliecinājumu par dalību Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) labās prakses balvas konkursā darba devējiem “LDDK LĪDZSVARA BALVA 2021”.

BRONZAS LĪMEŅA UZNĒMUMS VID PADZIĻINĀTĀS SADBĀBĪBAS PROGRAMMĀ

BRONZA
Padziļinātās sadarbības
programma

Padziļinātās sadarbības programma ir Valsts ieņēmumu dienesta īstenota jauna sadarbības forma ar nodokļu maksātājiem, kur kritērijiem atbilstošie uzņēmumi tiek atlasīti iekļaušanai un grupēšanai trīs līmeņos – Bronza, Sudrabs, Zelts. SIA GRIFS AG International ir iekļauts bronzas līmenī.

4. Orientācija uz klientu

GRIFS AG darbības pamatā ir orientēšanās uz klientu un kvalitatīvu pakalpojumu sniegšana. Uzņēmuma mērķis ir sniegt augsti profesionālus drošības pakalpojumus, izmantojot to pieredzi, kas uzkrāta šajā nozarē pasaulē, un vienlaikus paaugstināt apsardzes darbinieku profesijas prestižu Latvijā.

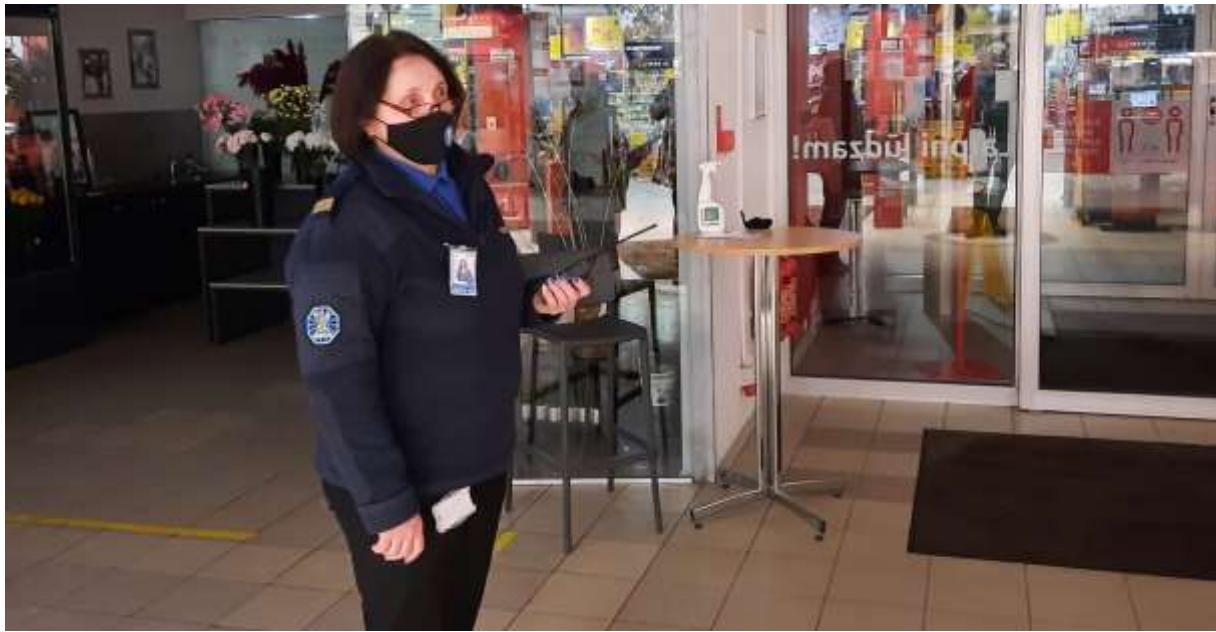
Kvalitatīvi pakalpojumi un profesionāli darbinieki ir tās kvalitātes, kas GRIFS AG atšķir no citiem Latvijas un Baltijas apsardzes uzņēmumiem. Lai to apliecinātu, GRIFS AG strādā pēc kvalitātes vadības sistēmas aktuālajam **ISO 9001:2015** standartam. Tāpat GRIFS AG gan jaunajiem, gan ilggadējiem klientiem un saviem darbiniekiem nodrošina kompleksu apmācību programmu.

2022.gadā "Bureau Veritas Latvia" auditori veica GRIFS AG kvalitātes pārvaldības sistēmas uzraudzības auditu atbilstoši starptautiskajam standartam ISO 9001:2015. Audita laikā ir konstatēts, ka GRIFS AG kvalitātes pārvaldības sistēma ir spējīga izpildīt sertifikācijas prasības un sasniegt paredzētos rezultātus. Sertifikācijas sfēra atspoguļo faktiski notikušos procesus organizācijā. Uzraudzības audita laikā neatbilstības nav konstatētas. Uzņēmums ir rekomendējams tās kvalitātes vadības sistēmas atbilstības standarta ISO 9001:2015 prasībām sertifikācijas turpināšanai.

Par sistēmas efektivitāti GRIFS AG ik gadu pārliecinās iekšējos un uzraudzības auditos. Iekšējie auditu apliecina, ka uzņēmums strādā efektīvi, attīstītās un nemitīgi pilnveido uz klientu orientētu pakalpojumu sniegšanu. Šobrīd GRIFS AG auditus veic viens auditors. 2022. gadā notika 18 auditī, kuros audītēja visas

uzņēmuma struktūrvienības. To rezultāti apliecināja, ka kvalitātes vadības sistēma darbojas atbilstoši standartam, iekšējiem procesiem un nodrošina klientu vēlmju un vajadzību izzināšana.

2022. gadā GRIFS AG turpināja informēt sabiedrību un klientus par drošības sistēmu auditu, drošības pasākumiem klienta objektā, regulāri veicot instruktāžas un evakuācijas mācības. Sabiedrības pārstāvjus, klientus un klientu darbiniekus:

- informējām par krīzes situācijām un rīcību šādās situācijās;
- informējām par cilvēku evakuāciju no krīzes objekta;
- praktiski iesaistījām krīzes situācijas izspēlē.
- apmācām, kā identificēt riska faktorus, lai samazinātu zudumus un zādzības.

4.1. KLIEN TU STRUKTŪRA

GRIFS AG ir **vairāk nekā 7660 klientu un objektu**. GRIFS AG ir specializējies lielu sabiedrisko objektu apsargāšanā. Uzņēmuma klienti ir **lielākie Latvijas tirdzniecības centri un citi sabiedriskie objekti**. GRIFS AG izvērtē katra klienta vajadzības un piedāvā nepieciešamo risinājumu. Uzņēmuma darbinieki tiek apmācīti arī saskarsmē ar cilvēkiem, kas ir būtiski sabiedrisko objektu apsargāšanā. GRIFS AG apsardzes pakalpojumus izvēlas:

SKY & MORE

realto

Forum Auto

RĀSISKALS

Douglas

DAUGAVA

top!

CAFFEINE

GRIFS AG apsargā arī **ražošanas objektus un teritorijas**. GRIFS AG kompleksā pieeja pakalpojuma nodrošināšanā piedāvā klientam iespēju vispirms veikt drošības auditu konkrētajā objektā vai teritorijā, lai izvēlētais pakalpojums atbilstu realitātē nepieciešamajam. Tas ietaupa gan klienta laiku, gan līdzekļus. GRIFS AG apsardzes pakalpojumus izvēlas:

realto

Schneider Electric

PROKS

DB SCHENKER

GRIFS AG klienti ir dažāda veida **biroji**, kā arī plašs privāto klientu loks. Ikviena klienta rīcībā ir GRIFS AG speciālistu komanda, kas novērtēs riska vietas mājoklī un izstrādās Klienta dzīvoklim, privātmājai individuāli vai birojam pielāgotu apsardzes sistēmas risinājumu. GRIFS AG apsardzes pakalpojumus izvēlas:

biroji biznesam

GRIFS AG ir Industriālās drošības sertifikāts, kas ļauj apsargāt ar valsts noslēpumu saistītās iestādes, stratēģiski svarīgus objektus un dokumentus.

2022. gadā noslēgti 667 (2021.gadā 624) jauni tehniskās apsardzes līgumi un veikti 782 (2021.gadā 725) objektu pieslēgumi gan fiziskām, gan dažādu jomu un mēroga juridiskām personām.

Esam uzsākuši ilgtermiņa fiziskās un tehniskās apsardzes pakalpojuma nodrošināšanu tādos objektos kā ORANGE CASH&CARRY noliktavai Ulmaņa gatvē, Rīgā, kā arī pārņemuši vēl vairāku LIDL veikalnu apsardzi un šobrīd nodrošinot apsardzi jau 8 LIDL veikalni, Latvijas Republikas Kultūras ministrijai u.c.

GRIFS AG ATBILDĪBA

Saskaņā ar GRIFS AG un klienta standarta līguma īpašajām saistībām un saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu GRIFS AG uzņemas civiltiesisko atbildību par klientiem nodarītajiem personāla un/vai īpašuma zaudējumiem tehniskās apsardzes klientiem līdz 350 000 EUR par katru gadījumu un fiziskās apsardzes klientiem līdz 6 000 000 EUR.

Par saudzīgu attieksmi pret klienta īpašumu ir atbildīgs katrs GRIFS AG darbinieks. Darba līgumos ir atrunāta katra darbinieka materiālā atbildība.

Saskaņā ar GRIFS AG noteikto kārtību darbiniekam aizliegts piesavināties klienta preci, par to nesamaksājot, un veikt jebkādas prettiesiskas darbības ar klienta īpašumu. Darbinieka pienākums ir novērst atklātos bojājumus un nekavējoties ziņot savam tiešajam vadītājam par bojājumiem un kaitējumu.

GRIFS AG, apstrādājot personas datus, ievēro Vispārīgās datu aizsardzības regulas Nr.2016/679 prasības, kā arī citas Latvijā spēkā esošajās normatīvo aktu prasības. Uzņēmums ir izstrādājis [GRIFS AG Privātuma politiku](#), kura

izskaidro, kā GRIFS AG apstrādā fiziskas personas datus, datu subjekta tiesību īstenošanas kārtību un ar personas datu aizsardzību saistītos jautājumus. GRIFS AG Privātuma politika attiecas uz visa veida personas datu apstrādi, ko veic GRIFS AG.

4.2. Klientu apkalpošana

Klientu apkalpošana tiek īstenota pēc izstrādātas klientu apkalpošanas procedūras. Tās mērķis ir aprakstīt Tirdzniecības un attīstības departamenta darbības, saistītas ar klientu apkalpošanas procesu, kā arī Tirdzniecības un attīstības departamenta, Tehniskā departamenta, Apsardzes departamenta un Finanšu departamenta pienākumus un atbildību katrā klientu apkalpošanas procesa posmā, lai nodrošinātu patiesi kvalitatīvus pakalpojumus.

4.3. Klientu apmierinātība

Lai veicinātu klientu lojalitāti un sniegtu kvalitatīvus pakalpojumus, klientu apkalpošanas speciālisti veic pēcpārdošanas zvanus, lai noskaidrotu viņu apmierinātību ar saņemto pakalpojumu, kā arī lai piedāvātu papildpakalpojumus.

No 01.01.2021. līdz 31.12.2021. tika veikti zvani 270 klientiem (2021. gadā 334 klients), no kuriem 51,1% klienti piedalījās aptaujā, 48,9% neatbildēja uz zvaniem, negribēja piedalīties aptaujā, vai sniedza tikai daļējas atbildes uz jautājumiem. Analizējot datus no pēcpārdošanas anketas, var secināt, ka 100% klienti ir apmierināti ar tirdzniecības pārstāvju darbu. Ar drošības sistēmu speciālistu darbu apmierināti 98,46% klienti.

Klientiem sniegtā pakalpojuma/servisa novērtējuma apkopošana un analīze tiek veikta, apkopojojot informāciju no **Darbu izpildes aktiem**, ko aizpilda klients, kad objekts ir pieslēgts vai tiek veikti remonta darbi. 2021. gadā tika aizpildīti 6505 akti, veicot objektu apmeklējumus. (2021. gadā 5197 akti). Telefoniski veiktas 1263 klientu konsultācijas/vienošanās. Kopumā var secināt, ka klienti ar GRIFS AG darbu ir apmierināti. Kopš 2019.gada ieviesta elektroniska darbu izpildes aktu apstrāde.

INFORMĀCIJAS PEEJAMĪBA

Lai nodrošinātu augstu klientu apmierinātības līmeni, apkalpošanas kvalitāti un pakalpojamu pieejamību, klientu ērtībai pieejami šādi pakalpojuma kanāli:

- apkalpošana pa tālruni ;
- atzvanīšanas logīks GRIFS AG mājaslapā;
- apkalpošana klātienē birojā;
- iespēja iesūtīt jautājumus e-pastā;
- sociālie tīkli.

Populārākais klientu apkalpošanas kanāls ir apkalpošana pa tālruni.

4.4. KLIEN TU ATSAUKSMES

Fiziskās apsardzes segmentā uzņēmumam ir daudz plaši pazīstamu korporatīvo klientu. Ar tiem izveidojusies ilga un pozitīva sadarbība, par ko liecina arī atsauksmes. Klienti ir novērtējuši GRIFS AG vēlmi uzlabot pakalpojumu kvalitāti, darbu ar saviem darbiniekiem un to, ka pasūtītāja vēlmes tiek nostādītas visaugstāk.

GRIFS AG ir svarīgi zināti klientu viedokli par apsardzi un tās darbību, tas palīdz uzlabot mūsu pakalpojumu kvalitāti, kā arī paaugstināt klientu apkalpošanas līmeni. GRIFS AG mājaslapā www.grifsaag.lv ikvienam ir iespēja nosūtīt ierosinājumus, atsauksmes, sūdzības un jautājumus.

2022. gadā saņemtas 7 (2021.gadā 3) pateicības vēstules par darbinieku rīcību un izpalīdzību apsargājamos objektos.

2022. gadā par 12,59% (2021.gadā 14,09%) jaunie klienti norādīja, ka izvēloties apsardzes firmu, saņēmuši ieteikumus no GRIFS AG esošajiem klientiem, kaimiņiem, draugiem vai ģimenes locekļiem.

Saņemtās pateicības un atzinības ir publicētas gan GRIFS AG mājaslapā, gan izliktas birojā pie sienas.

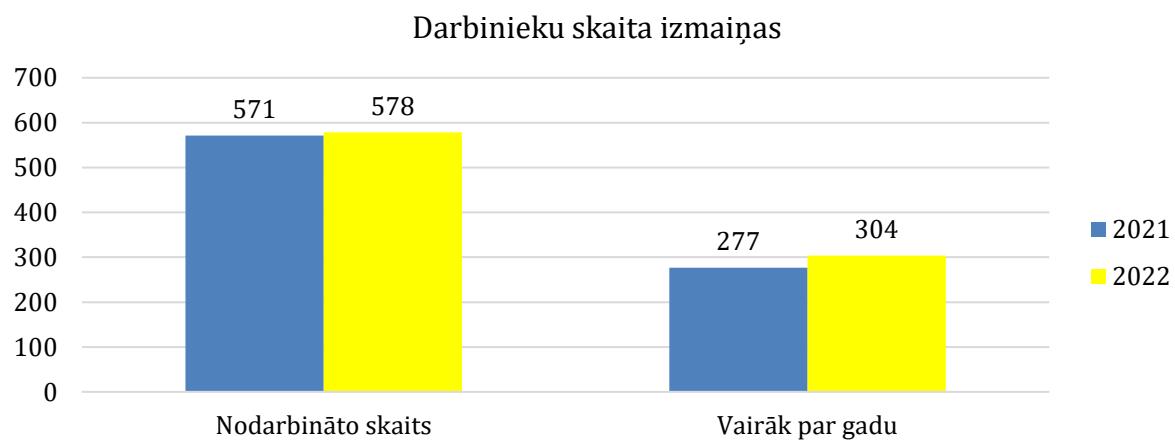
5. Darbinieki un darba vide

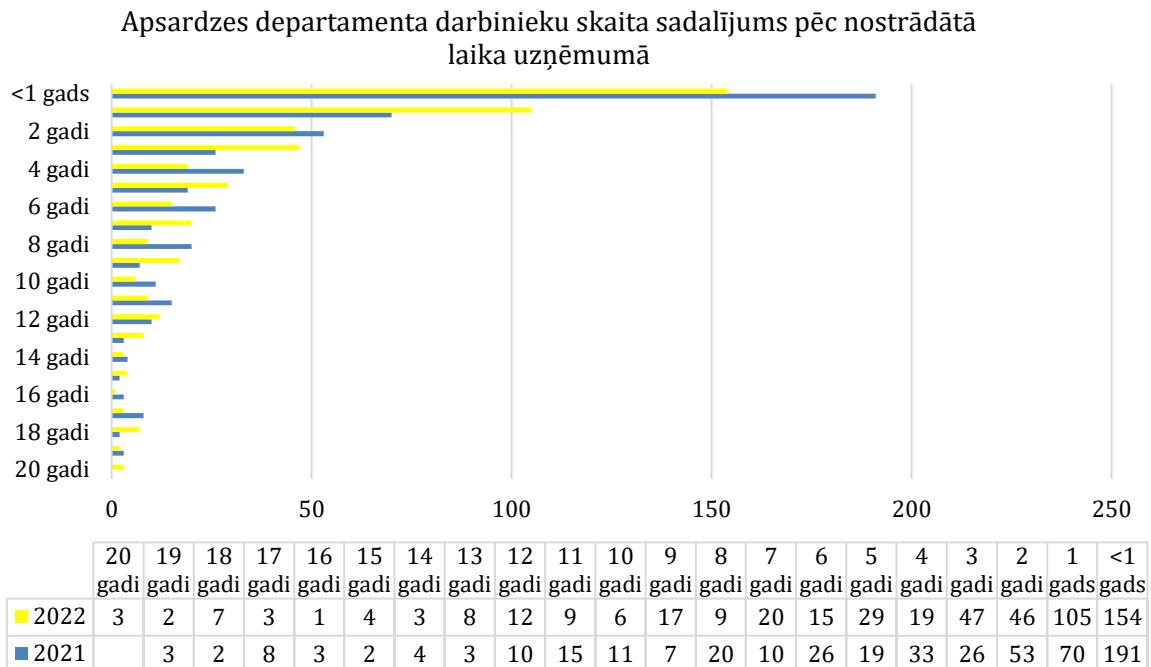

GRIFS AG personāla vadības politika nosaka, ka katram darbiniekam ir jāzina savi darba pienākumi, atbildība, ieguldījums pakalpojuma sniegšanas procesā, kā arī godprātīgi jāveic viņam uzticētie pienākumi. Attieksme pret darbu, pieredze un zināšanas – šīs vērtības uzņēmumā tiek vērtētas visaugstāk.

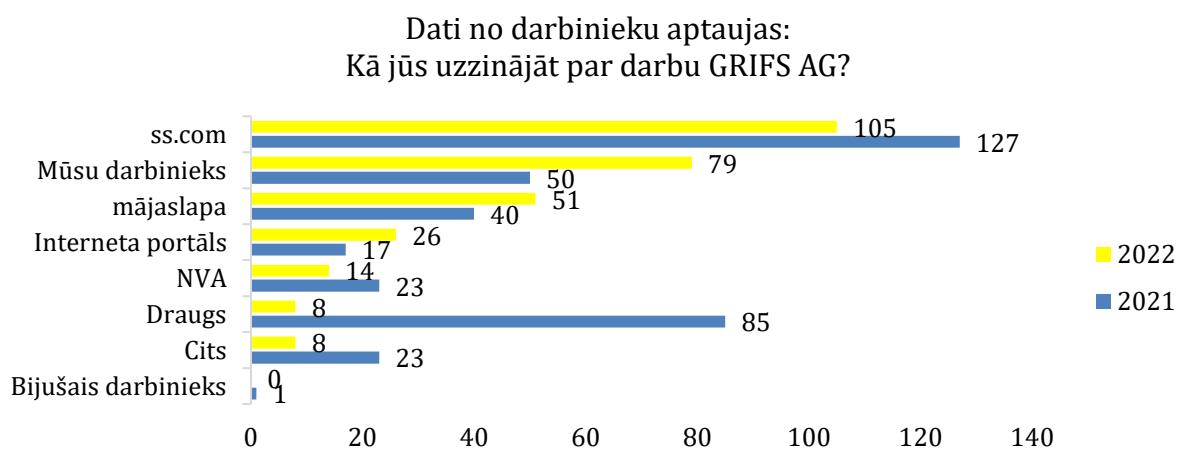
5.1. NODARBINĀTĪBA

Kopējais darbinieku skaits 2022. gada beigās ir 578 darbinieki, no tiem 519 Apsardzes departamentā. Uzņēmumā vairāk par 1 gadu nostrādājuši 304, kas ir 52,60 % no visiem strādājošiem.

2022. gadā potenciālo darbinieku meklēšana principā tika veikta caur dažādiem, pārsvārā bezmaksas, interneta portāliem. Lielākoties strādājošie pie mums uzņēmumā nonāk pēc SIA GRIFS AG esošo darbinieku ieteikumiem, kā arī pēc ss.com portālā ievietotajiem sludinājumiem.

Arī 2022. gadā ikgadējais NVA Vakanču gadatirgus – nenotika, taču Nodarbinātības valsts aģentūra tāpat kā citus gadus palīdzēja ar kandidātu atlasi, nosūtot potenciālo kandidātu kontaktus un CV personāla atlases speciālistei. Uzrunātas tika arī visas NVA reģiona filiāles, nosūtītas vēstules ar reklāmas baneriem, kas tika izvietotas uz informācijas stendiem. Patstāvīgi tiek atjaunoti darba sludinājumi arī mājaslapā www.nva.gov.lv.²

Augustā tika nosūtīti 100 reklāmas banneri par darbu Rīgā – Latgales, Kurzemes un Vidzemes reģionu pašvaldībām ar lūgumu izvietot pie info stendiem.

2022.gada 16. septembrī Rīgā, Vērmanes dārzā, GRIFS AG piedalījās DARBA IESPĒJU FESTIVĀLĀ «VISIEM?».

Festivāla mērķis bija inovatīvā un praktiskā veidā savest kopā darba devējus ar saviem potenciālajiem darbiniekiem, īpaši ar jauniešiem ar invaliditāti un no reģioniem, kā arī ar cilvēkiem no dažādām sociālā riska grupām, kurus nereti daļā sabiedrības uzskata par neiederīgiem darba vidē.

Īpaša uzmanība 2022. gadā tika pievērsta arī drošības sistēmu speciālista vakancēm. Tika veidotas jaunas darba sludinājumu reklāmas, kas ievietotas sociālajos tīklos, bezmaksas sludinājumu portālos, maksas portālā CVmarket.lv un lielākajās Latvijas augstskolās, koledžās un tehnikumos.

Lai piesaistu potenciālos darbiniekus strādāt GRIFS AG – posmos: Jelgava – Olaine – Rīga – Jelgava un Cēsis – Rīga – Cēsis, uzņēmums nodrošina bezmaksas transportu. Šādu pieeju centāmies ieviest arī maršrutā, Saldus vai Dobele – Rīga, taču neveiksmīgi.

² ANO Ilgtspējas attīstības mērķis 8.6.

Arī 2022. gadā veiksmīgi turpinājām iesākto - 2017. gadā realizēto projektu, ar kura palīdzību piesaistījām darbiniekus Rīgai no reģioniem. Gada laikā apzināts liels skaits potenciālo darbinieku no visas Latvijas reģioniem. 2022. gada decembrī mūsu uzņēmumā strādāja kopskaitā 29 darbinieki no Bauskas, Jēkabpils, Varakļāniem, Daugavpils, Izvaltas, Saldus, Alūksnes, Dobeles, Ludzas, Madonas, Liepājas, Rēzeknes, Balviem u.c. pilsētām. Salīdzinājumā ar 2021. gadu strādājošo darbinieku skaits ir par 7 darbiniekiem mazāk.

Darbu atsāk arī darbinieki, kas darba tiesiskās attiecības ar GRIFS AG bija izbeiguši. 2022. gadā darbu GRIFS AG atkārtoti uzsāka 68 apsardzes darbinieki. Galvenie iemesli, kāpēc cilvēki izvēlas darbu GRIFS AG, ir uzņēmuma stabilitāte, atpazīstamība, sociālās garantijas, pārliecība par sakārtotu darba vidi, patīkama iepriekšējā pieredze salīdzinājumā ar citām darbavietām, lojalitāte pret uzņēmumu un tā vērtībām.

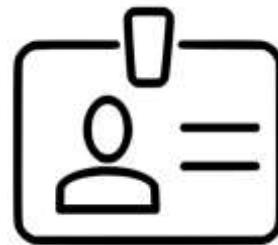
2021. gadā tika uzsākts jauns projekts: PIETEIKTS = NOPELNĪTS. 2022. gadā saņemti 60 pieteikumi, piesakot potenciālo apsardzes darbinieku un nopelnot prēmiju.

2021.gadā turpinājās GRIFS AG Sadarbības līgums, kurš noslēgts 2019. gadā, ar biedrību "Latvijas Darba devēju konfederācija" par Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" īstenošanu. 2019.gada februārī un novembrī GRIFS AG tika organizēti karjeras atbalsta pasākumi "Kā klūt par labu speciālistu", kuri notika Eiropas Savienības fondu darbības programma/projekta "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs" ietvaros. Pasākumos kopā piedalījās 53 Rīgas Tehniskās koledžas audzēkņi.³ 2022.gadā šiem audzēkņiem nodrošinot prakses vietu GRIFS AG.

2022. gadā GRIFS AG prakses vietu nodrošināja 2 studentiem no SIA "Biznesa augstskola Turība", 2 prakses vietas no SIA "FN - SERVISS" Mācību centrs "Drošība" un 4 prakses vietas Rīgas Tehniskās koledžas audzēkņiem. Kā arī nodrošināja 59 prakses vietas darbiniekiem no Mācību centra ""DAIZPON" Profesionālās tālākizglītības programmā - kvalifikācija Apsargs.⁴

GRIFS AG personāla atlase notiek, ievērojot dažādības vadības pamatprincipus:⁵

- Veikt personāla atlasi, ņemot vērā tikai kandidāta zināšanas, izglītību un profesionālās spējas, kas nepieciešamas, lai sasniegtu uzņēmuma izvirzītos mērķus.
- Nodrošināt vienlīdzīgas karjeras izaugsmes iespējas visiem darbiniekiem. Jebkurš darbinieks var pieteikties uz aktuālajām vakancēm. Uzņēmumā darbiniekiem karjeras plānošana notiek, ņemot vērā katru darbinieku potenciālu, rekomendācijas, ieteikumus un pašiniciatīvu.
- Nodrošināt atalgojuma sistēmu, kas paredz vienlīdzīgu atalgojumu par vienādas nozīmes darbu gan sievietēm, gan vīriešiem neatkarīgi no vecuma.

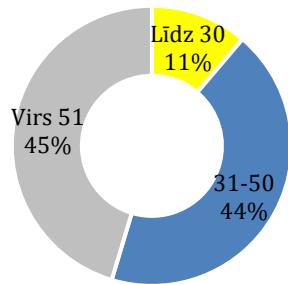
³ ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķis 4.4.

⁴ ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķis 4.4.

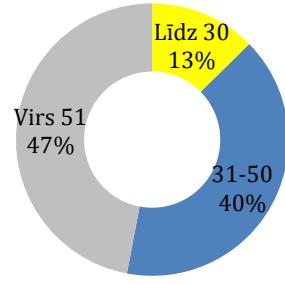
⁵ ANO Ilgtspējas attīstības mērķis 5.5., 5.c un 8.5.

- Noturēt sabalansētu un daudzveidīgu personālu (vecuma, dzimuma un citās jomās).

Darbinieku vecuma profils
2021.gadā

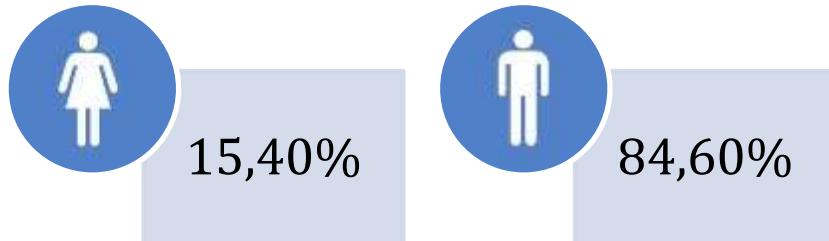

Darbinieku vecuma profils
2022.gadā

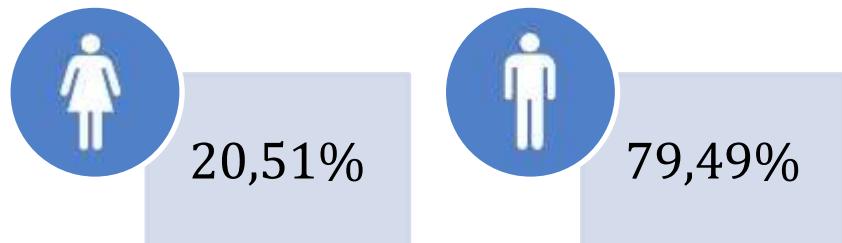

GRIFS AG 2022. gadā saglabā darbinieku vecuma daudzveidību robežās no 18 gadiem līdz 83 gadiem. Par 2% pieaudzis darbinieku skaits vecumā līdz 30 gadiem, par 4% samazinājies darbinieku skaits vecumā no 31 līdz 50 gadiem, par 2% pieaudzis darbinieku skaits vecumā virs 51 gadiem.

Nozares specifika nosaka, ka GRIFS AG ir jūtams vīriešu pārsvars, uzņēmumā strādā 489 vīrieši (84,60%) un 89 sievietes (15,40%).⁶

Vadošos amatos tiek nodarbināti 78 darbinieku, no tiem vīrieši – 62 (79,49%), sievietes - 16 (20,51%).

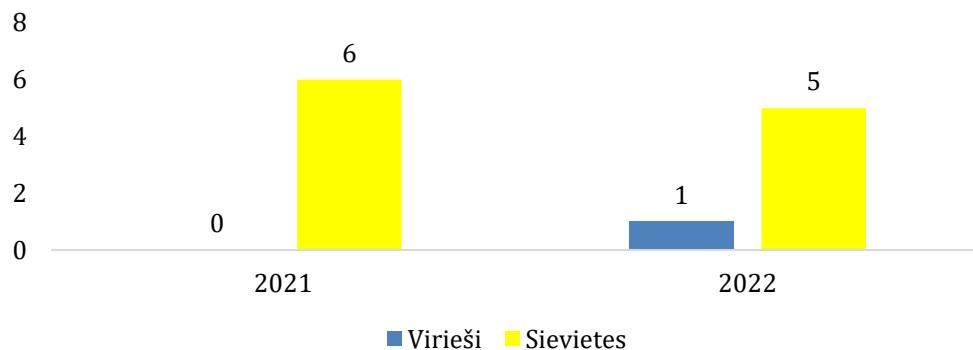

⁶ ANO Ilgtspējas attīstības mērķis 5.5 un 5.c

Objekta vadītāja amatā ir 17 vīrieši un 2 sieviete, bet objekta vecākā amatā 16 vīrieši un 6 sievietes. Vadības komandā kopā ir 7 darbinieki: 2 sievietes un 5 vīrieši.

Bērna kopšanas atvalinājums 2022. gadā izmantoja 6 darbinieki (sievietes).

Darbinieku sadalījums pa gadiem,
kad ņemts bērna kopšanas atvalinājums

2022. gadā GRIFS AG darbiniekiem tika nodrošināts:

- apsardzes sertifikāta iegūšanas kursu apmaka, t.sk. pirmās palīdzības apmācības, narkologa un psihiatra pārbaudes, valsts nodevas un sertifikāta saņemšanas apmaka;
- darbiniekiem, kas nostrādājuši, vairāk, kā gadu, apmaksāta sertifikāta pagarināšana pēc motivācijas sistēmas;
- iespēja iegūt profesionālās tālākizglītības programmas "Personu un īpašuma aizsardzība" ar iegūstamo kvalifikāciju "Apsargs" (480h programma) ar daļēju GRIFS AG apmaku;
- apdrošināšana pret nelaimes gadījumiem visiem apsardzes departamentā strādājošajiem darbiniekiem;
- atsevišķos gadījumos apmaksātas obligātās veselības pārbaudes;
- apmaksāti ceļa izdevumi, dienesta viesnīca darbiniekiem no reģiona, kas strādā Rīgas objektos;
- izmaksāta komandējuma nauda reģiona darbiniekiem;
- apmaksāti ceļa izdevumi darbiniekiem, kas dzīvo maršrutā Jelgava – Olaine – Rīga – Jelgava;
- apmaksāti ceļa izdevumi darbiniekiem, kas dzīvo maršrutā Cēsis – Sigulda – Rīga – Cēsis;
- piemaksa vadītājam par transportlīdzekļa vadīšanu abos maršrutos;
- labāko darbinieku izvirzišana un apbalvošana;
- atalgojuma kategorijas paaugstināšana;

- iekšējās apmācības;
- nosūtīšana uz izglītojošiem semināriem;
- darba vietu apsekošana un labiekārtošana;
- darbinieku iesaistīšana un atbalstīšana sporta un sabiedrības interešu pasākumos.

2022. gadā, lai sekmētu darbinieku izaugsmi un samazinātu personāla mainību, tika veikta virkne pasākumu:

- Noteikts atļauto darba stundu skaits.
- Veikta nostrādāto stundu un darba grafiku kontrole.
- Precizēts štata vietu skaits, kas tiek ņemts par atskaites punktu, lai aprēķinātu faktiski nepieciešamo apsardzes darbinieku skaitu objektos.
- Veikta slimības lapu un darbā notikušo nelaimes gadījumu analīze.
- Rodoties pamatošām aizdomām, ka kāds ļaunprātīgi izmanto darbnespēju, par to tika informēta Veselības inspekcija.
- Darba aizsardzības speciālists un Personāla un kvalitātes departamenta direktors devās vizītēs uz objektiem, runāja ar darbiniekiem, analizēja saslimstības iemeslus, biežumu, nostrādātās stundas, kā arī sniedza skaidrojumu darba attiecību jautājumos.
- Iekšējās apmācībās īpaša uzmanība tika pievērsta darba aizsardzības jautājumiem, kā sevi pasargāt no uzbrukuma draudiem un inficēšanās riska.
- Ja darbā bija noticis nelaimes gadījums, darbiniekiem tika veikta atkārtota instruktāža.
- Veikta uzskaitē un analīze par atbrīvotajiem darbiniekiem katra mēneša, 6 mēnešu un 12 mēnešu periodos.
- Pilnveidota izstrādātā apsardzes sertifikāta iegūšanas sistēma.
- Pilnveidota sistēma, ka pirmajā darba tiesisko attiecību mēnesī darbinieks apmeklē apmācības jaunpieņemtajiem darbiniekiem un tādējādi uzzina par dažādiem procesiem uzņēmumā. Ārkārtas situācijas ietekmē, apmācības notika daļēji attālināti un daļēji objektā uz vietas.
- Veikta apsardzes darbinieku aptauja, lai viņus motivētu strādāt ilgtermiņā.
- Swedbank uzkrājošajā dzīvības apdrošināšanas programmā 2022. gadā netika iekļauti jauni darbinieki. 2022. gadam noslēdzoties, tajā bija 35 darbinieks.

GRIFS AG AKTIVITĀTES DARBINIEKU LOJALITĀTES VEICINĀŠANAI

GRIFS AG lojalitātes programmas mērķis ir veicināt darbinieku piesaisti un ilgtermiņa darba tiesiskās attiecības.

Svarīga GRIFS AG darbinieku motivēšanas sistēmas sastāvdaļa ir labāko darbinieku izvirzīšana un apbalvošana. Labākā darbinieka apbalvojumu ir piešķirts jau **287** reizes. Šo atzinību var iegūt ikviens GRIFS AG darbinieks neatkarīgi no tā, kādi ir viņa pienākumi un ieņemamais amats, izvēli nosaka padarītā kvalitāte un attieksme pret darbu – vai tas veikts ar augstu atbildības izjūtu, ieinteresētību un iniciatīvu. Labākie ar savu otru pusīti un bērniem reizi gadā tiek aicināti kopā uz apbalvošanas pasākumu un saņem personīgu atzinību no GRIFS AG vadības.

2022. gadā par priekšzīmīgu un profesionālu darba pienākumu izpildi apbalvoti **17** GRIFS AG darbinieki no dažādām struktūrvienībām. Viņiem tika pasniegta uzņēmuma logo statuete un diploms.

Apbalvotie ir gandarīti par saņemto atzinību un ir gatavi uzņēmuma labā darboties arī pēc godalgas saņemšanas un pat darīt vēl vairāk. Darbinieki atzīst, ka bez labiem darbiniekiem nevar būt labi vadītāji, un iesaka domāt ne tikai par saviem, bet arī par kopīgajiem uzņēmuma mērķiem.

Uzņēmumā īpaši tiek godināti darbinieki, kuri uzņēmumā nostrādājuši 5 gadus. 2022. gadā tādi bija – 30 darbinieki (2021.gadā 28). Visi viņi saņēma GRIFS AG nozīmītes, kuras arī ikdienā var nēsāt pie formastērpas.

5.2. APMĀCĪBAS⁷

2022. gadā, dažāda tipa apmācībās piedalījās **175** darbinieki (2021. gadā 114 darbinieki).

IT drošības mācības – apmācības veica SIA Linstow pārstāvis un piedalījās **5** Informācijas centra un recepcijas darbinieki.

Turpinās sadarbība ar mācību centru „Barrister” saistībā ar apmācībām darbiniekiem - pirmās palīdzības sniegšana cietušajam, kuri mācās apsardzes sertifikāta ieguves kursos. Apmācības tiek organizētas GRIFS AG telpās un **73** darbinieki (2021. gadā 29 darbinieki) piedalījās pirmās palīdzības apmācībās 2022. gadā.

Tika veiktas atkārtotās instruktāžas darba aizsardzībā un elektrodrošībā **32** biroja darbiniekiem un **39** Tehniskā departamenta darbiniekiem (2021. gadā 33 biroja darbiniekiem un 21 TeD darbiniekiem).

13 Tehniskā departamenta darbinieki piedalījās apmācībās un ieguva apliecību par kursu “Elektrodrošība”.

3 Tehniskā departamenta darbinieki piedalījās apmācībās un ieguva apliecības par kursu “Cilvēku celšana paredzēta pacēlēja operators”.

1 Tehniskā departamenta darbinieki piedalījās apmācībās un ieguva apliecības par kursu “Uguns aizsardzības sistēmas”.

5 Tehniskā departamenta darbinieki piedalījās apmācībās un ieguva apliecības par kursu “PARADOX sistēmas projektēšanu, uzstādīšanu, programmēšanu un apkalpošanu”.

1 Biroja darbinieks uzsāka mācības (940h) ar iegūstamo kvalifikāciju „Apsardzes organizators”.

1 Biroja darbinieks piedalījās seminārā „HR Nedeļa Latvija 2022”.

1 Biroja darbinieks piedalījās mācībās „Profilaktiskie mērījumi”.

1 Tehniskā departamenta darbinieks mācībās „Uguns aizsardzības sistēmas”.

5.3. DARBA AIZSARDZĪBA

DARBA AIZSARDZĪBAS POLITIKA

GRIFS AG apzinās nepieciešamību sakārtot saimniecisko darbību, darba vidi un darba vietas atbilstoši normatīvo aktu prasībām un nodrošināt darbinieku veselības saglabāšanai drošus un nekaitīgus darba apstākļus.

Darba aizsardzība (aroda veselības, darba drošības, elektrodrošības un ugunsdrošības normatīvo prasību ieviešana, ievērošana un izpilde, kā arī to kvalitātes pārraudzība) tiek organizēta, sadalot pienākumus un nosakot atbildības līmeni katram uzņēmuma darbiniekam atbilstoši viņa amatam.

⁷ ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķis 4.4.

Jau kopš 2009. gada GRIFS AG strādā darba aizsardzības speciālists, kurš veic darba vides risku novērtēšanu, darbinieku norīkošanu uz obligātajām veselības pārbaudēm, obligātās veselības pārbaudes kartes reģistrē **Obligāto pārbaužu periodiskuma reģistrā**, izmeklē darbā notikušos nelaimes gadījumus, veic objektu pārbaudes, veic indikatīvos mērījumus apgaismojumam un mikroklimatam, iesaista darbiniekus darba vides risku novērtēšanā, veic apmācību darba aizsardzībā, tai skaitā ugunsdrošībā un elektrodrošībā.

Katrs darbinieks piedalās tādas drošas un veselīgas darba vides izveidošanā un uzturēšanā, kura atbilst normatīvajos aktos un uzņēmuma iekšējos reglamentējošajos dokumentos noteiktajam. Jebkuru iekārtu, darba aprīkojumu, drošības ierīci darbinieks lieto paredzētajam nolūkam atbilstoši ekspluatācijas noteikumiem. Darbinieks nodrošina drošu darba izpildes procesu, kura gaitā neveidojas bīstamība pašam vai apkārtējiem. Darbinieks piedalās darba vides risku novērtēšanā savā darbavietā, sniedz ieteikumus darba vides kvalitātes uzlabošanai.

Lai sekmētu domstarpību novēršanu starp darba devēju, tā pārstāvjiem un nodarbinātajiem darba aizsardzības jomā, GRIFS AG darbojas likumdošanas aktos noteiktajā kārtībā apmācīta un norīkota uzticības persona.

DARBA AIZSARDZĪBAS PASĀKUMI UN SASNIEGUMI 2022.GADĀ

Darba aizsardzības galvenais uzdevums ir nodrošināt GRIFS AG darbinieku drošību un veselību darbā.

GRIFS AG arī 2022. gadā pieturas pie izvirzītā mērķa – uzlabot darba aizsardzību uzņēmumā, pilnveidot darba devēja un darbinieku savstarpējo komunikāciju, lai tiktu uzlabota iekšējā informācijas aprite un darbinieki nekavējoties tiktu informēti par drošiem darba apstākļiem.

2022. gadā turpinājās Darba aizsardzības pasākumu plāna īstenošana, kas paredzēja regulāri veikt darba vides iekšējo uzraudzību, darba aizsardzības sistēmas uzturēšanu un pilnveidošanu, pastāvigi kontrolējot apstākļus katrā objektā, novērtējot un novēršot potenciālos riskus, kā arī, sekojot līdzi nodarbināto veselības uzturēšanai, lai maksimāli nodrošinātu darbiniekiem atbilstošus darba apstākļus un rūpētos par viņu drošību.

2022. gadā darbiniekiem tika organizēti šādi pasākumi:

- pārskatīts darba vides risku novērtējums;
- veiktas obligātā veselības pārbaudes;
- aktualizētas darba aizsardzības instrukcijas;
- rīkotas atkārtotas instruktāžas darba aizsardzībā;
- organizētas darba vietu pārbaudes, īpašu uzmanību pievēršot fiziski – ergonomiskiem darba vides riskiem;
- rīkota darbinieku aptauja un iesaiste darba vides risku vērtēšanā;
- veikti indikatīvie mērījumi apgaismojumam un mikroklimatam;

- darbinieki nodrošināti ar darba apģērbu un individuālajiem aizsardzības līdzekļiem;
- iegādāti jauni ugunsdzēšamie aparāti un veikta ugunsdzēšamo aparātu uzturēšana;
- izmeklēti un analizēti nelaimes gadījumi darbā.

DARBA VIDES RISKU NOVĒRTĒJUMS

2022. gadā GRIFS AG Darba aizsardzības speciālists sadarbībā ar uzticības personu un konkrētā darba vietā nodarbināto, atkārtoti izvērtēja darba vides riskus un izstrādāja to novērtējumu (apstiprināts un stājās spēkā ar 2022. gada 10. aprīli). Ar šo dokumentu ir iepazinies un par to parakstījies ikviens uzņēmuma darbinieks.

2022. gadā ir izstrādāts un apstiprināts Darba aizsardzības preventīvo pasākumu plāns darba vides uzlabošanai un risku mazināšanai 2022. gadam.

Darbinieku informēšana par pastāvošo darba vidi, specifiku un riskiem tiek veikta jau darbinieku atlases laikā un turpinās atkārtotajās instruktāžās.

Darbinieki tiek informēti, kādi darba vides riski var pastāvēt darba vietā, kādas veselības problēmas var rasties, ja uzturas nevēdinātās un pietiekami neapgaismotās telpās, ilgstoši strādājot ar datoru vai ilgstoši veicot darbu stāvus.

OBLIGĀTĀ VESELĪBAS PĀRBAUDE

Uzņēmuma darbinieki tiek sūtīti gan uz pirmreizējo (pirms darba līguma noslēgšanas), gan uz periodiskajām un pēc nepieciešamības uz ārpuskārtas obligātajām veselības pārbaudēm. Obligāto veselības pārbaužu periodiskums tiek reģistrētas elektroniski **Obligāto veselības pārbaužu periodiskuma reģistrā**. Izmaksas 2022.gadā par darbinieku nosūtīšanu uz periodiskajām un ārpuskārtas obligātajām veselības pārbaudēm sasniedza 4942,66 EUR, kas, salīdzinājumā ar 2021.gadu, ir palielinājies par 106,64 %.

Lai atvieglotu darbiniekiem veikt obligātās veselības pārbaudes, GRIFS AG arī 2022. gadā turpināja līgumu ar A/S "Veselības centru apvienība", kas dod iespēju OVP iziet vienā no 6 veselības centriem Rīgā un 3 veselības centriem reģionos – Daugavpilī un Liepājā. Savukārt darbiniekiem reģionos saglabājas iepriekšējā kārtība - viņi var apmeklēt sev tuvāko medicīnas iestādi un iesniegt uzņēmumā čekus vai doties uz kādu no līgumā iekļautajiem centriem.

Nelaimes gadījumu apdrošināšana

2022.gada oktobrī noslēgts līgums ar AAS Balta apdrošināšanas kompāniju par Nelaimes gadījumu apdrošināšana paaugstināta riska darbinieku grupām. Darbinieku, kas strādā paaugstināta riska apstākļos īpatsvars uzņēmumā ir gandrīz 90 % no kopējo darbinieku skaita. 2022. gadā nelaimes gadījumu apdrošināšanas kompensāciju saņēma 9 darbinieki: 4 gadījumi pēc nelaimes gadījuma darba laikā; 5 gadījumi ārpus darba laika.

APMĀCĪBAS UN IZSTRUKTĀŽA

Ik gadu GRIFS AG Tehniskā departamenta darbiniekiem (drošības sistēmu speciālistiem, drošības sistēmu montāžas speciālistiem un projektu vadītājiem) tiek nodrošinātas elektrodrošības apmācības, kas dod iespēju atkārtot esošās zināšanas, uzzināt ko jaunu, kā arī gūt atbildes uz neskaidriem jautājumiem. Apmācībās tiek piesaistīts profesionāls pasniedzējs no malas. Pēc apmācību beigām ikviens saņem apliecību par patērētāju elektroiekārtu tehniskās ekspluatācijas noteikumu un drošības tehnikas noteikumu zināšanu pārbaudi, kas atļauj strādāt elektroietaisēs ar spriegumu līdz 1000 V.

Uzņēmumā ir ieviesta darba aizsardzības instruktāžu sistēma, kas paredz, ka ikviens darbinieks iziet atkārtotas instruktāžas, tajā skaitā ugunsdrošības un elektrodrošības, tādā veidā atkārtojot un paplašinot savas zināšanas. Instruktāžu veikšanu nodrošina ar rīkojumu noteiktās atbildīgās personas.

Uzņēmuma iekšējās apmācībās darbiniekiem tiek stāstīts ne tikai par ikdienas darbu, bet arī par darba aizsardzību, kas ietver gan informāciju par darbinieka un darba devēja pienākumiem, vides riskiem darba vietās, ugunsdrošību un rīcību, ja darbā notiek nelaimes gadījums. Katra tēma tiek papildināta ar dažādiem piemēriem, kas ikvienam liek saprast darba aizsardzības sistēmas nopietnību un ieklausīties ieteikumos drošai darba veikšanai. Apmācību laikā tiek sniegtā papildu informācija arī uz neskaidriem jautājumiem. Lai darbiniekus iedrošinātu atpūtas pauzes izmantot lietderīgi, tiek stāstīts par nepieciešamību veikt relaksācijas vingrinājumus ķermeņa un acu atslodzei.

Uzņēmuma biroja virtuvē ir izveidots stends, kur tiek izvietotas aktualitātes darba aizsardzībā. Šādā veidā jebkurš atpūtas pauzēs var iegūt sev aktuālu informāciju.

Ik gadu, lai uzlabotu Apsardzes departamenta darbinieku zināšanas, objektos tiek veiktas evakuācijas mācības. Tas ļauj labāk apgūt, kā rīkoties ārkārtas situācijā ne tikai apsardzes darbiniekiem, bet arī attiecīgo objektu klientiem. 2022. gadā evakuācijas mācības objektos tika organizētas divas reizes gan teorētiskā, gan praktiskā veidā, veicot visa objekta cilvēku evakuāciju. Šādas mācības vairojušas izpratni par rīcību ārkārtas situācijā savas un apkārtējo cilvēku drošības vārdā.

DARBA VIETU PĀRBAUDES

Katru gadu darba aizsardzības speciālists veic darba vietu apsekošanu. 2022. gadā tika pārbaudītas biroja darba vietas un 30 fiziskās apsardzes objekti ne tikai Rīgas reģionā, bet arī ārpus tā.

Objektu apmeklējuma laikā darba aizsardzības speciālists noskaidro, vai darba apstākļi šajās vietās ir droši, piemēram, vai ir ieslēgts apgaismojums, vai nav auksts vai karsts, vai ir ventilācijas vai kondicionieru sistēmas, vai ir nodrošinājums ar atbilstošām mēbelēm, vai valda kārtība, vai darbinieks ir atbilstoši saģērbies, vai viņš izmanto atpūtas pauzes un veic nepieciešamos relaksācijas vingrinājumus.

Neatņemama šo pārbaužu sastāvdaļa ir apgaismojuma un mikroklimata (temperatūras, gaisa relatīvā mitruma, gaisa kustības ātruma) indikatīvie mērijumi un pārrunas ar nodarbinātajiem, kur tiek uzsklausītas sūdzības un ierosinājumi darba apstākļu uzlabošanai.

Pārbaužu rezultātā tika atrisināti jautājumi par Apsardzes departamenta darbiniekiem, kuri pastāvīgi veic darbu stāvus. Dažos objektos tika noteikts, ka ik pēc stundas notiek posteņu maiņa (rotācija), kad darbinieks pēc stundas stāvēšanas kājās var pasēdēt. Tāpat tika pieņemts lēmums jaunajiem Apsardzes departamenta darbiniekiem noteikt maksimālo, vienā mēnesī pieļaujamo, darba stundu skaitu.

Lai uzlabotu darba ergonomiskos apstākļus, objektos, kur tas bija nepieciešams, tika nomainīti darba krēslī, sadarbībā ar pakalpojuma ņēmējiem veiktas nepietiekoša apgaismojuma korekcijas, kā arī salabots grīdas segums, lai novērstu aizķeršanās un kritiena riskus.

Veicot darba apstākļu uzlabošanu objektos, ir vairojusies darbinieku apmierinātība ar darbu un darba apstākļiem, par ko darba aizsardzības speciālists pārliecinās, veicot attiecīgas pārrunas.

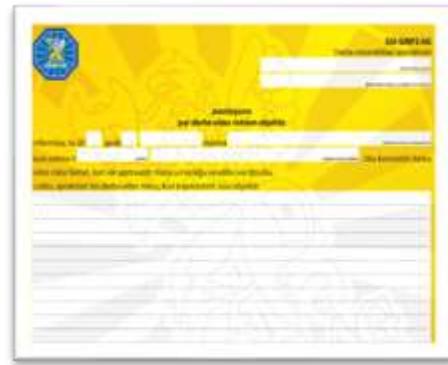
DARBINIEKU APTAUJA UN IESAISTĪŠANA DARBA VIDES RISKU NOVĒRTĒŠANĀ

Uzņēmuma iekšējās apmācībās darbiniekiem tika izsniegtais aptaujas anketas, kur ikviens ir iespēja izteikt savu viedokli par darba vides risku faktoriem savās darbavietās. Visi rezultāti tiek apkopoti reģistrā **Darbinieku viedoklis par darba vides riska faktoriem objektos**.

Objektu pārbaužu laikā Darba aizsardzības speciālists veic pārrunas ar nodarbinātajiem un tādā veidā uzzina viņu viedokli par objektos pastāvošajiem darba vides riska faktoriem, kā arī sūdzības un ierosinājumus apstākļu uzlabošanai. Visi aptaujas rezultāti tiek apkopoti reģistrā *Objektu darba vietu pārbaužu reģistrs*.

Aptaujas rezultāti tiek ņemti vērā, veicot ikgadējo darba vides risku novērtējumu, kā arī situācijās, kad nepieciešams tūlītējs risinājums, aktuālā informācija tiek nodota attiecīgā departamenta vadītājam, un problēma tiek risināta.

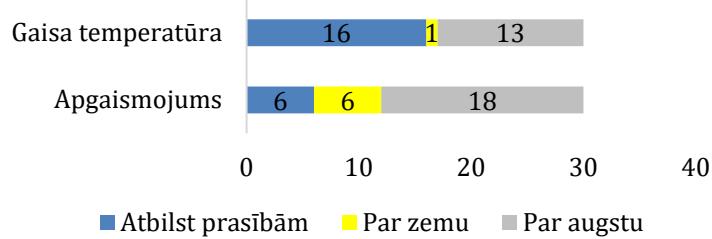
Lai iedrošinātu darbiniekus runāt un neklusēt par pastāvošajiem darba vides risku faktoriem, kas ir konstatēti objektā, ir izveidota veidlapa „Paziņojums par darba vides riskiem objektā”. Tās atrodas katrā objektā un darbiniekiem ir ērti pieejamas, turklāt tās ir aizpildāmas ne tikai drukātā, bet arī elektroniskā veidā uzņēmuma mājaslapā, sadaļas „Par mums” apakšsadaļā „Darba aizsardzība”. Aizpildītās veidlapas gan drukātā, gan elektroniskā veidā nonāk pie darba aizsardzības speciālista, kurš sazinās ar darbinieku un informē par tās saņemšanu, izskata visus ieteikumus un atbilstoši iespējām, sadarbībā ar attiecīgā departamenta direktoru, risina radušos situāciju.

APGAISMOJUMA UN MIKROKLIMATA INDIKATĪVIE MĒRĪJUMI

Lai pārliecinātos par darba vietu apgaismojuma un mikroklimata atbilstību prasībām, darba aizsardzības speciālists ikreiz, kad veic darba vietu pārbaudi, veic arī indikatīvos mērījumus apgaismojumam un mikroklimatam (gaisa temperatūrai, gaisa relatīvajam mitrumam, gaisa kustības ātrumam). Šie mērījumi tiek veikti vietās, kur darbs notiek ar datoru vai dokumentiem vai arī, kur tiek veikta videonovērošana. 2022. gadā mērījumi tika veikti 30 objektos.

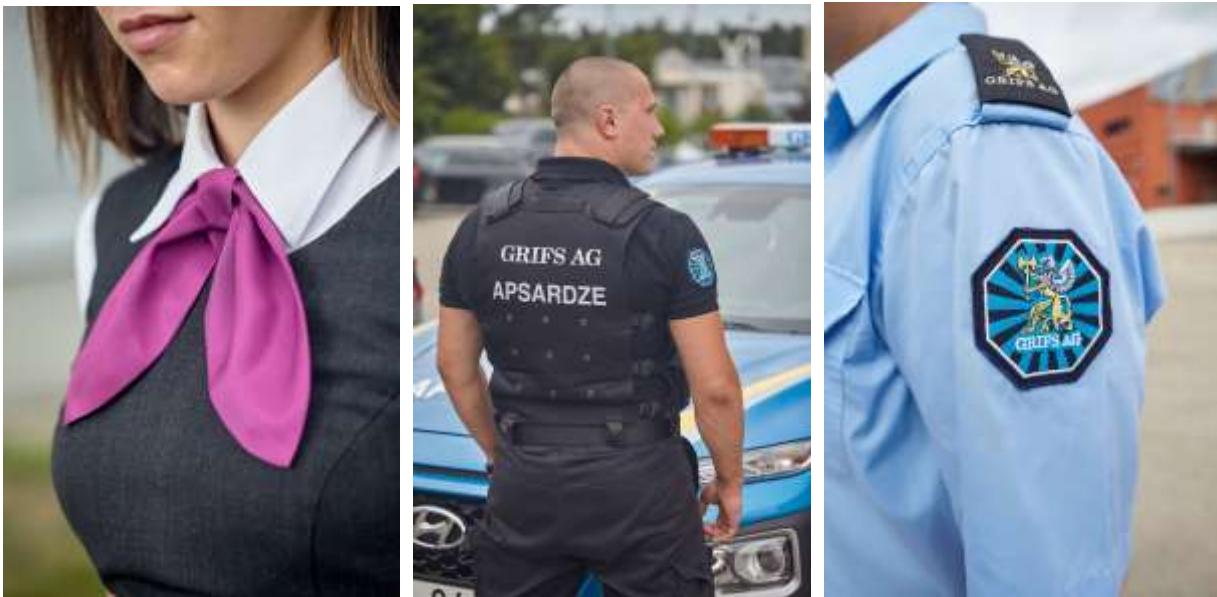
Indikatīvo mērījumu rezultāti

Kā redzams indikatīvo mērījumu rezultātu attēlā, apgaismojuma līmenis tikai 6 darba vietās atbilst prasībām, 6 ir pārāk zems, bet 18 darba vietās ir konstatēts pārāk augsts apgaismojums. Gaisa temperatūras mērījumi liecināja, ka 16 darba vietās tā atbilst normai, savukārt 1 ir par zemu, bet 13 darba vietās tā ir par augstu.

Pēc mērījumu rezultātu iegūšanas darbinieki tika informēti, vai apgaismojuma līmenis viņu darba vietā atbilst prasībām, tika sniegti ierosinājumi apgaismojuma un mikroklimata uzlabošanai, kā arī veiktas preventīvās darbības apgaismojuma un mikroklimata normalizēšanai. Dažos objektos darbinieki pārliecinājās, ka, lai nodrošinātu pareizus un drošus darba apstākļus, apgaismojumam monitoru telpās ir jābūt ieslēgtam.

PAPILDU DARBA APĢĒRBA UN INDIVIDUĀLO AIZSARDZĪBAS LĪDZEKĻU IEGĀDE

Uzņēmumam ir svarīgi, lai darbinieki formastērpā justos droši un ērti. 2022. gadā GRIFS AG apsardzes darbiniekiem iegādājās jaunus – kreklus, polo kreklus, džemperus, jakas. 2022. gadā apsardzes darbinieku darba apģērbs tika uzlabots, izvēloties darbam ērtāku risinājumu. Tehniskajiem speciālistiem arī iegādājās jaunus polo kreklus, jakas.

2022.gadā ar valstī noteikto ārkārtas situāciju un cilvēku individuālo aizsardzības līdzekļu pielietojumu, GRIFS AG darbinieki tika nodrošināti ar sejas maskām un cimdiem.

UGUNSDZĒŠAMO APARĀTU UZTURĒŠANA

Kā uzņēmuma biroja telpas un noliktava, tā arī automašīnas tiek nodrošinātas ar dažāda tilpuma ugunsdzēsības aparātiem. Automašīnās tiek izmantoti ABC pulvera aparāti, bet biroja telpās – gan ABC pulvera, gan oglskābās gāzes aparāti. Tie atrodas katrā biroja stāvā – gaiteņos, kāpņutelpā, plašākajos kabinetos.

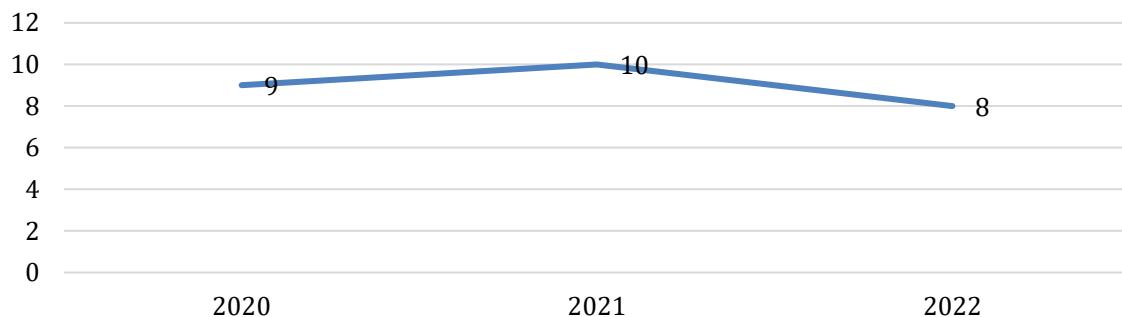
Kā katru gadu, tā arī 2022. gadā tika veikta ugunsdzēsības aparātu apkope, ko īstenoja speciāli piesaistīts uzņēmums.

NELAIMES GADĪJUMU DARBĀ IZMEKLĒŠANA UN ANALĪZE

2022. gadā ir notikuši 8 nelaimes gadījumu darbā, kas ir par diviem nelaimes gadījumiem mazāk nekā 2021. gadā.

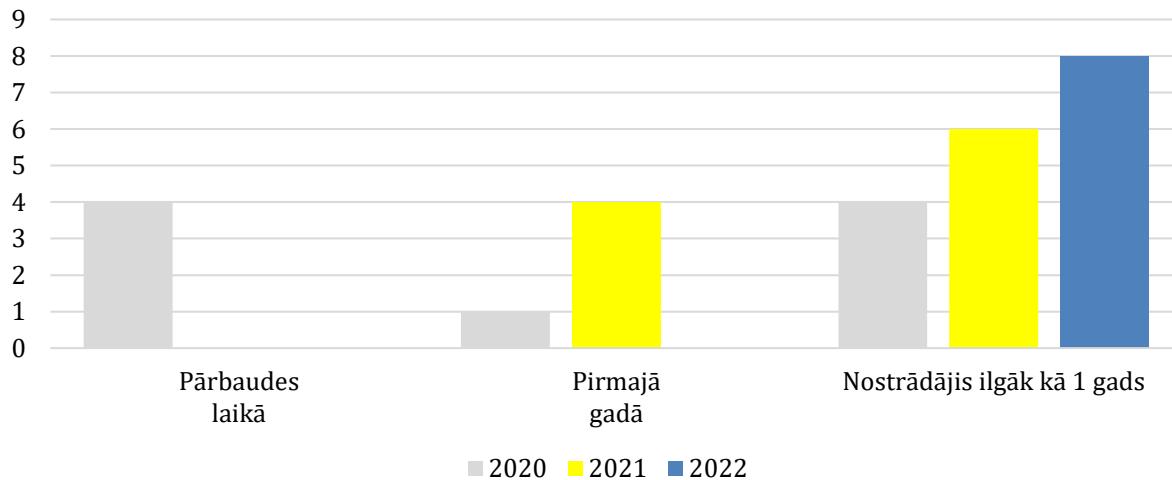
Notikušo nelaimes gadījumu skaits
no 2020. līdz 2022.gadam

Tāpat kā pagājušā gadā, statistika rāda, ka nelaimes gaidījumi darbā 2022.gadā ir notikuši tiem darbiniekiem, kas uzņēmumā strādā vairāk, kā vienu gadu (astotni). Nelaimes gadījumi tika izmeklēti, un reģistrēti Valsts darba inspekcijā un **GRIFS AG Nelaimes gadījumu darbā uzskaites žurnālā**, kā to nosaka likumdošana.

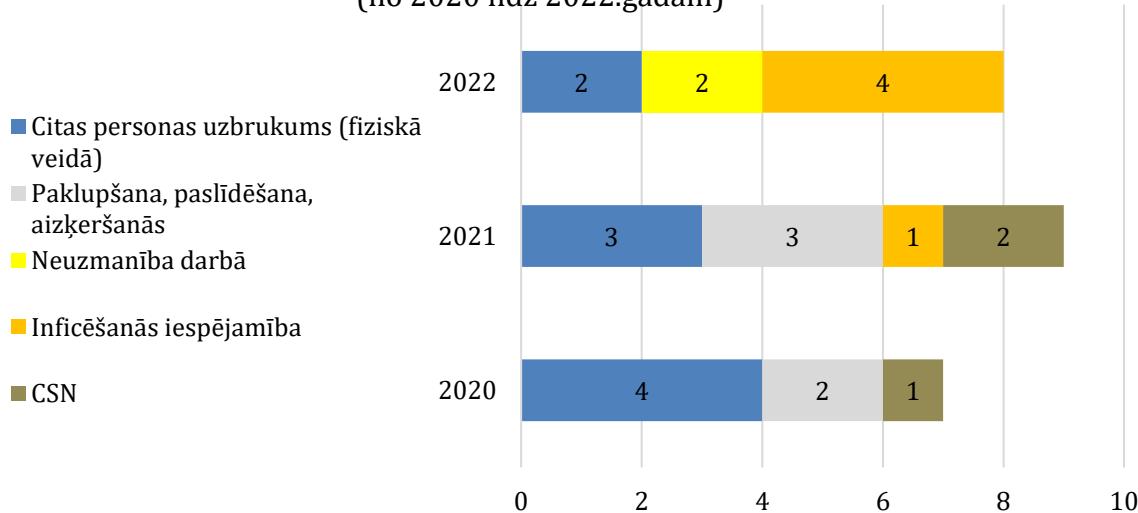
Ņemot vērā salīdzinoši lielo nelaimes gadījumu skaitu, joprojām spēkā ir ieteikums par papildus darba aizsardzības tēmas iekļaušanu darbinieku apmācībās.

GRIFS AG notikušo nelaimes gadījumu darbā periods

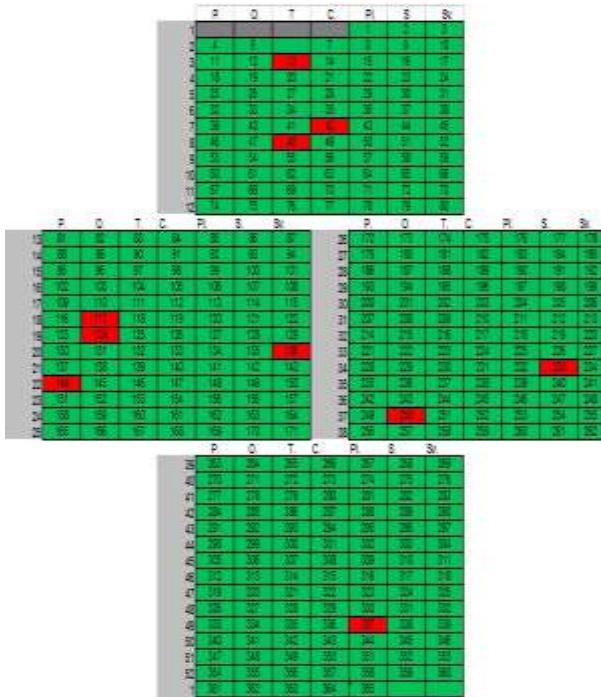
Nelaimes gadījumu cēloņi un iemesli notikušajiem nelaimes gadījumiem darbā 2022. gadā bija citas personas uzbrukums (fiziskā veidā) (2), neuzmanība darbā (2), inficēšanās iespējamība (4).

GRIFS AG notikušo nelaimes gadījumu cēloņi (no 2020 līdz 2022.gadam)

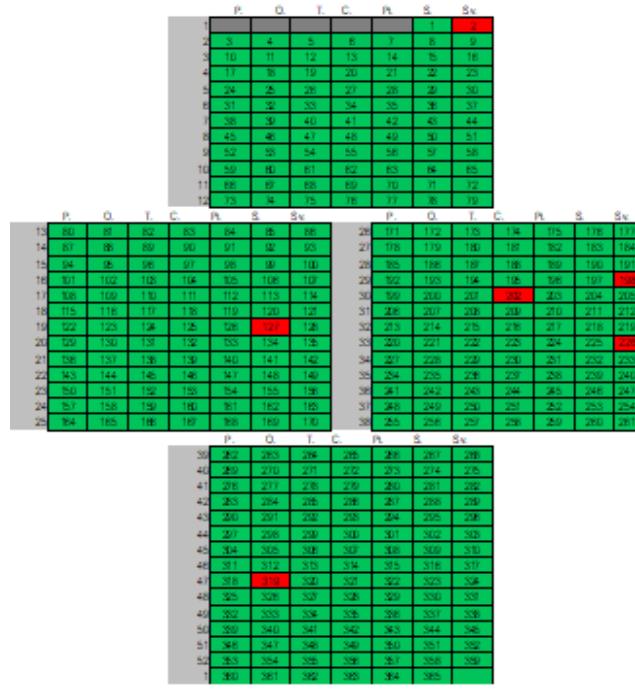

Lai pārskatāmi parādītu nelaimes gadījumu biežumu, joprojām GRIFS AG darba aizsardzības speciālists aizpilda speciālu nedēļu kalendāru jeb „zaļo krustu”, kur visa gada garumā tiek atzīmētas tās dienas, kad darbā nav noticis neviens nelaimes gadījums, un tās dienas, kad kaut kas ir atgadījies.

GRIFS AG kalendārais uzskaitījums par nelaimes gadījumiem darbā 2021. gadā

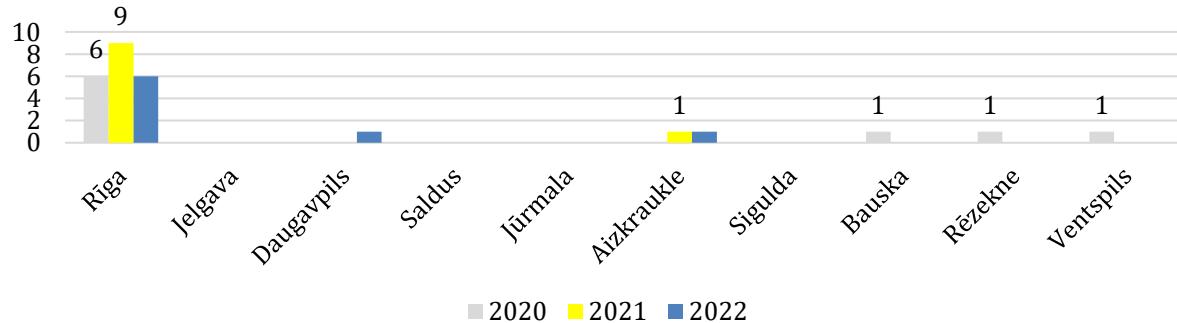
GRIFS AG kalendārais uzskaitījums par nelaimes gadījumiem darbā 2022. gadā

Attēlos sarkanā krāsa apzīmē tās dienas, kad darbā ir fiksēts kāds nelaimes gadījums, savukārt zaļā krāsa liecina, ka konkrētajā dienā šādu notikumu nav bijis.

Nelaimes gadījumi darbā notiek ne tikai Rīgas objektos, bet arī reģionos, kas norāda, ka negadījumu iespējamība pastāv ikvienā darbavietā. 2022. gadā nelaimes gadījumi darbā ir notikuši Rīgā, Daugavpilī un Aizkrauklē.

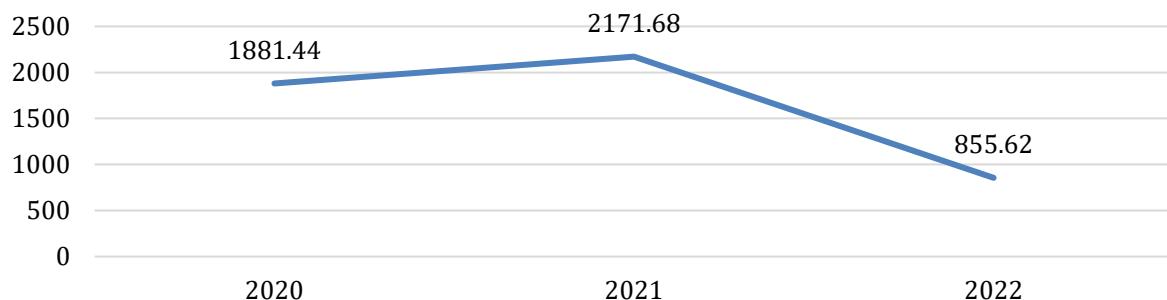
Reģioni, kuros notikuši nelaimes gadījumi darbā GRIFS AG

Lai novērstu nelaimes gadījumu iespējamību un veicinātu to skaita samazināšanos līdz nullei, darbinieki nepārtraukti tiek informēti par drošiem un pareiziem darba paņēmieniem, gan uzsākot darbu, gan darba laikā, gan objektos, gan iekšējās mācībās. Nepieciešamības gadījumā viņi tiek nodrošināti ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, piemēram, vienreizlietojamiem cimdiem, lietusmēteļiem, atstarojošajām vestēm, siltinātu darba apģērbu aukstajam gadalaikam un darba apaviem.

Tā kā 2022. gadā nelaimes gadījumu darbā skaits ir samazinājies, darba devēja zaudējumi, darbiniekam izmantojot darbnespējas lapu A, saistībā ar darbā notikušu nelaimes gadījumu, arī ir samazinājušies. Tas ir saistīts ar to, ka darbnespējas lapas A tika ņemtas uz garākiem laika periodiem. Darba devēja zaudējumi 2022. gadā, saistībā ar notikušajiem nelaimes gadījumiem darbā, darbiniekam izmantojot darbnespējas lapu A, ir 855,62 EUR, kas ir par 1316,06 EUR mazāk nekā tie bija 2021.gadā.

Darba devēja zaudējumi (EUR) saistībā ar darbinieka darbnēspēju (slimības lapa A), pēc notikušajiem nelaimes gadījumiem darbā

2022. gadā GRIFS AG pēc notikušajiem nelaimes gadījumiem darbā, tāpat kā 2021.gadā, netika radīti zaudējumi saistībā ar formas tērpa daļu.

2022. gadā bija arī tādi negadījumi, kur darbinieku darbnespēja nebija ilgāka par vienu diennakti un viņiem nebija nepieciešamības vērsties pie ārsta vai arī ārsts konstatēja, ka darbnespēja nav saistīta ar darba pienākumu veikšanu.

VESELĪGAS DARBA VIETAS VEIDOŠANAS PASĀKUMI

- Lai darbinieki neciestu no intensīvi izmantojama printerā/kopētāja negatīvās ietekmes, tie atrodas ārpus kabinetiem.
- Nemot vērā smēķēšanas negatīvo ietekmi uz cilvēka organismu, tiek ievēroti ierobežojumi. GRIFS AG biroja teritorijā smēķēt atļauts tikai tam paredzētajā vietā, kas ir apzīmēta ar speciālu uzrakstu. Objektos ieviesta smēķēšanas kārtība.
- Ikvienam darbiniekam ir iespēja izmantot biroja virtuvi un tajā esošās elektroierīces, lai uzglabātu un uzsildītu mājās gatavotu ēdienu.
- Biroja ēkai ir labs izvietojums un apkārtējā vide. Apkārtne ir mierīga un klusa, kā arī tuvumā nav daudz transportlīdzekļu un cilvēku burzmas.
- Birojā ir āra terase, kur darbinieki var uzturēties atpūtas brīžos.
- Pie GRIFS AG biroja darbiniekiem ir iespēja bezmaksas stāvvietā, kameru redzamības zonā, novietot velosipēdu, kā arī pirms darba uzsākšanas izmantot dušu.
- Pie biroja lifta ir informatīvs materiāls ar aicinājumu izvēlēties kāpnes, nevis liftu.

5.4. IEKŠĒJĀ KOMUNIKĀCIJA

Uzņēmumā ir izveidota vairāku pakāpu vadības struktūra – valde, direktori, struktūrvienību vadītāji un objektu vadītāji, tādējādi deleģējot funkciju izpildi un nodrošinot pārvaldes pārskatāmību.

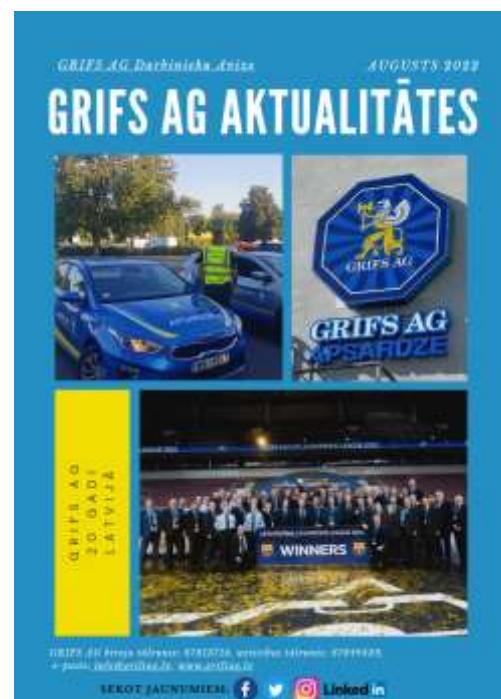
Iekšējās komunikācijas sistēmas mērķis ir veikt savstarpēju saziņu gan starp vadību un darbiniekiem, gan arī starp viena līmeņa darbiniekiem, tādējādi nodrošinot, ka strādājošie ir informēti par to, kādi ir uzņēmuma mērķi, uzdevumi un virzība un kas notiek viņu darba vietā.

GRIFS AG iekšējās komunikācijas sistēma ir veidota tā, lai par visām uzņēmuma aktualitātēm uzzinātu ikviens darbinieks, jo vadības princips ir – darbiniekam jābūt informētam.

Uzņēmums daudz strādā pie informācijas resursiem, kuriem jābūt ieguldītiem gan lejupejošā komunikācijā, izplatot korporatīvās ziņas, gan augšupejošā komunikācijā, noskaidrojot darbinieku viedokli un laikus pamanot problēmpunktus.

Iekšējā komunikācija balstās uz elektronisko saziņu, respektīvi – informācija tiek izziņota caur e-pastu birojā strādājošiem, un tālāk atbildīgie apsardzes vadītāji nodod to padotajiem objektos.

Ne vienmēr darbiniekus objektos ir iespējams informēt ar e-pasta starpniecību, tāpēc tiek rīkotas sanāksmes un iekšējās apmācības. Kopš 2006. gada divas reizes gadā informācija tiek nodota caur darbinieku avīzi „GRIFS AG Ziņas”, kas pieejama gan drukātā veidā, gan elektroniski GRIFS AG mājaslapā www.grifsgag.lv.

Lai uzlabotu komunikāciju, darbinieku informēšanai tiek izmantoti:

- iekšējie kanāli – darbinieku avīze, Facebook darbinieku grupa;
- oficiālie kanāli – valdes izdotie rīkojumi un citi oficiālie dokumenti;
- komunikācija ar vidējā līmeņa vadītājiem – vadoties pēc pieredzes, tā ir atzīta par atbilstošāko un efektīvāko saziņas metodi. Vidējā līmeņa vadītāji tiek iesaistīti pārmaiņu vadībā un darbības plāna izstrādē, kā arī pārejo GRIFS AG darbinieku tālākā informēšanā.

Komunikācija ir stratēģiski integrēta arī darbinieku apmācību programmā.

Lai nodrošinātu efektīvu pārvaldību, GRIFS AG darbojas vairāki iekšējās komunikācijas kanāli, kas nodrošina ne vien darbinieku informēšanas un aptaujāšanas funkcijas, bet arī sekmē strādājošo iespējas piedalīties uzņēmuma attīstībā, nākot klajā ar saviem ierosinājumiem.

Lai saņemtu informāciju par darbinieku darba apstākļiem, uzklausītu sūdzības un ierosinājumus, viedokļa paušanai tika izveidoti vēl papildu mehānismi:

- regulāras plānošanas sapulces;
- rīcības ziņojumi;
- caur mājaslapu ir spēja iesūtīt sūdzību, komentāru vai ieteikumu;
- anonīmais darbinieku tālrunis;
- atvērto durvju princips – iespēja individuāli klātienē tikties ar jebkuru vadības pārstāvi;
- e-pasts.

Lai uzlabotu savstarpējo komunikāciju, īpaši tiek domāts par veidu, kā strādājošos informēt par darba devēja lēmumiem, kā iesaistīt viņus lēmumu pieņemšanā, kā veidot darbiniekos piederības izjūtu uzņēmumam un tajā notiekošajiem procesiem:

- GRIFS AG Ētikas kodeksa saistošie noteikumi ir papildināti ar rīcības principiem sociālajos medijos un sociālo mediju vadlīnijām darbiniekiem. To izstrādē piedalījās darbinieki no administrācijas, dežürdaļas un objektiem – tādējādi tika pārstāvētas visas struktūrvienības.
- Izveidota paziņojumu veidlapa gan drukātā veidā, gan elektroniski GRIFS AG mājaslapā www.grifsag.lv, lai iesaistītu darbiniekus psihomencionālā stresa risku izvērtēšanā un to cēloņu noteikšanā.
- 2022.gadā izveidota Facebook darbinieku grupa (154 sekotāju), kurā apvienojas GRIFS AG kolēģi, lai smeltos iedvesmu, apspriestu jautājumus, kas satrauc, dalītos pieredzē un visas citas lietas, kas saistās ar darbinieku ikdienu.

6. Saikne ar sabiedrību

Viens no GRIFS AG darbības pamatprincipiem vienmēr ir bijis ievērot Latvijas iedzīvotāju intereses un būt sociāli atbildīgiem ikvienā darbības jomā.

6.1. KORPORATĪVĀ SOCIĀLĀ ATBILDĪBA

GRIFS AG ir sociāli atbildīgs uzņēmums, kam ir svarīgi ne tikai sniegt kvalitatīvus apsardzes pakalpojumus, bet arī rūpēties par vietējo kopienu, jo jebkura biznesa ilgtspējīgums ir cieši saistīts ar sabiedrības labklājību. Tāpēc GRIFS AG atbalsta darbiniekus un viņu ģimenes, kā arī izglīto sabiedrību par personīgās un īpašuma drošības jautājumiem, savukārt juridiskas personas – par apsardzes nozari.

GRIFS AG vietējās kopienas investīciju politikas mērķis:

- sniegt atbalstu GRIFS AG darbiniekiem un viņu ģimenēm;
- izglītot iedzīvotājus (ipaši bērnus un jauniešus) personīgās un īpašuma drošības jautājumos;
- izglītot juridiskas personas par apsardzes nozari.

Politikas principi: ilgtermiņa atbalsts, zināšanas un laiks.

Atbalsta veidi

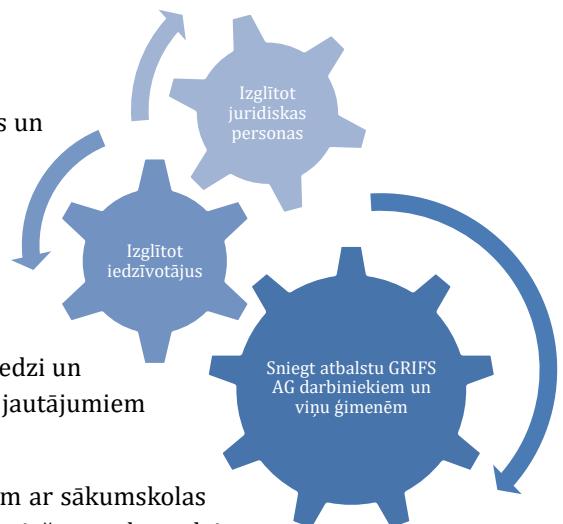
Zināšanas un laiks – uzņēmuma darbinieki ir uzkrājuši vērtīgu pieredzi un zināšanas, kurās vēlas dalīties, izglītojot par drošības jautājumiem privātpersonas un juridiskas personas.

Materiāla palīdzība – uzņēmums sniedz atbalstu GRIFS AG ģimenēm ar sākumskolas vecuma bērniem, mācību gada sākumā nodrošinot skolai nepieciešamās kancelejas preces.

GRIFS AG korporatīvās sociālās atbildības politika raksturo uzņēmuma attieksmi pret ieinteresētajām pusēm – darbiniekiem un viņu pārstāvjiem, klientiem un sabiedrību kopumā, kā arī pret apkārtējo vidi.

GRIFS AG korporatīvās sociālās atbildības politika paredz turpināt iepriekš aizsākto labo praksi, kas nozīmē, ka aktivitātes aizvien tiek īstenotas trīs pamatvirzienos:

- vide un darba aizsardzība (apskatīts 5. un 7. nodaļā);
- darbinieku sociālā aizsardzība (apskatīts 5. nodaļā);
- atbalsta programmas (apskatīts 6. nodaļā).

6.2. ĀRĒJĀ KOMUNIKĀCIJA

GRIFS AG MĀJASLAPA

GRIFS AG mājaslapas www.grifsag.lv sadaļā „Jaunumi” regulāri ir ievietota jaunākā informācija par uzņēmuma darbību un finanšu rezultātiem, kā arī drošības ieteikumi.

GRIFS AG DARBOJAS SOCIĀLAJOS TĪKLOS

GRIFS AG profils izveidots portālos Facebook un Twitter ar mērķi nodrošināt efektīvāku komunikāciju ar sabiedrību. 2021.gadā izveidota slēgta Facebook darbinieku grupa. 2022.gadā uzņēmuma Facebook sociālajā kontam – 2521 sekotāji, Facebook darbinieku grupai – 154 sekotāji, Twitter kontam – 625 sekotāji, LinkedIn kontam – 336 sekotāji, Instagram kontam – 73 sekotāji.

Skatīt:

- Facebook – facebook.com/GRIFSAG
- Facebook darbinieku grupa – facebook.com/groups/grifsagdarbiniekiem
- Twitter – twitter.com/GRIFSAG
- Linkedin - linkedin.com/company/grifsag/
- Instagram - instagram.com/grifsag_latvija/

GRIFS AG MEDIJOS

Par GRIFS AG ir informācija nacionālajos un reģionālajos plašsaziņas līdzekļos. Atbilstoši ziņu aģentūras LETA arhīva monitoringa informācijai, 2022.gadā atslēgas vārds „GRIFS AG” bija pieminēts 66 reizes, 2021.gadā - 38 reizes, 2020.gadā - 51 reizes.

GRIFS AG sniedz masu medijiem informāciju, lai nodrošinātu sabiedrībai savlaicīgu, pārbaudītu un objektīvu informāciju, balstītu uz sabiedrības īpašuma aizsardzību un sabiedrības izglītošanu drošības jautājumos.

GRIFS AG veikto pētījumu rezultāti un informācija par tendencēm drošības jomā tiek publiskoti laikrakstos, televīzijas ziņu raidījumos, radio un interneta medijs. Sabiedrībai aktuālā informācija tiek publicēta GRIFS AG mājaslapā www.grifsag.lv un Drošības Nozares Kompāniju Asociācijas mājaslapā – www.dnka.lv

GODĪGA MĀRKETINGA KOMUNIKĀCIJA

GRIFS AG komunikācijā ar klientiem mārketinga un reklāmas aktivitātēs nodrošina informācijas atbilstību gan Latvijas un ES tiesību aktiem un godīgas konkurences standartiem, gan uzņēmuma politikām. GRIFS AG uzņēmuma un tajā ietilpst ošo zīmolu komunikācija vienmēr tiek veidota atbilstoši uzņēmuma un zīmola vērtībām.

6.3. SABIEDRĪBAS ATBALSTA PROGRAMMA

ATBALSTS GRIFS AG DARBINIEKIEM UN VIŅU ĢIMENĒM

DARBINIEKU BĒRNĀM 1.SEPTEMBERĪ – KANCELEJAS PRECES

Darbinieki ir GRIFS AG lielākā vērtība. Viņu mums ir 578, tāpēc, izvērtējot, kādu projektu atbalstīt, vispirms tiek skatīts, kā mēs varam palīdzēt saviem darbiniekim.

GRIFS AG atbalsta savu darbinieku ģimenes, kur aug bērni vecumā no 6 līdz 10 gadiem, sākoties mācību gadam, nodrošinot viņus ar skolas somai nepieciešamo.

GRIFS AG 18 darbinieki brīvprātīgi pieteicās uz darba grupu, lai kopīgi izveidotu sarakstu, kas bērniem nepieciešams visvairāk. Darba grupā piedalījās darbinieki no objektiem, administrācijas, vadības un GRIFS AG valdes loceklis. Tika izlemts arī turpmāk 1. septembrī bērniem dāvāt kancelejas preces un katru gadu sarakstu pārskatīt un aktualizēt. 2020.gada darbinieku aptaujā šis atbalsta veids novērtēts visaugstāk, kā joti vajadzīgs. Skolai nepieciešamās kancelejas preces saņem arī to darbinieku bērni, kuri darbu GRIFS AG uzsāk līdz septembra beigām. Jaunā mācību gada uzsākšanai 2022. gadā GRIFS AG ar visu skolai nepieciešamo nokomplektēja 93 „skolas somas”.

Skolas somu skaits

■ 2022 ■ 2021 ■ 2020

ZIEMASSVĒTKOS DARBINIEKU BĒRNIEM SALDUMU PACIŅAS

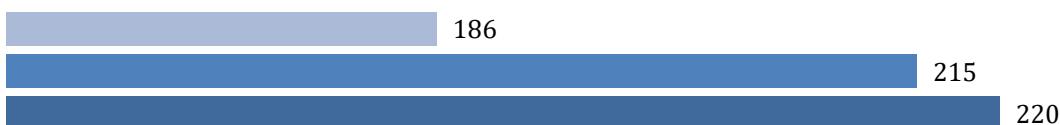
Turpinot tradīciju, kas sākta līdz ar uzņēmuma nodibināšanu, arī 2022. gada nogalē 186 GRIFS AG darbinieku bērni, vecumā līdz 12 gadiem, Ziemassvētkos dāvanā saņēma saldumu paciņu.

2020.gada darbiniekus aptaujā Ziemassvētku saldumu paciņa norādīta kā otrs ļoti vajadzīgs atbalsta veids.

Saldumu paciņas saņem arī to darbinieku bērni, kuri darbu GRIFS AG uzsāk līdz decembra beigām.

Ziemassvētku saldumu paciņas

■ 2022 ■ 2021 ■ 2020

GRIFS AG DARBINIEKU JAUNDZIMUŠIE BĒRNI SAŅEM DĀVANU

2022.gadā 4 (2021.gadā 13) GRIFS AG darbinieku ģimeņu jaundzimušie bērniņi no uzņēmuma saņēma dāvanā siltu pledu.

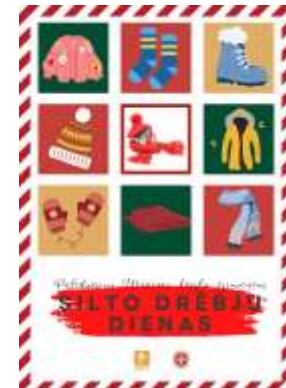

GRIFS AG DARBINIEKI IESAISTĀS LABDARĪBAS PROJEKTOS

Pēc GRIFS AG darbinieku ierosinājuma, uzņēmums piedalās Ziedot.lv Silto drēbju dienas akcijā, lai palīdzētu Ukrainas bēgļu ģimenēm. Labdarības akcijā darbinieki ziedoja jaunus un lietotus mēteļus, cimdus, zābakus, šalles, cepures, pledus un siltas segas.

2020. gadā pēc GRIFS AG darbinieku iniciatīvas tika sveiktas ģimenes ar bērnu piedzīšanu, savācot pūriņa naudu 6 bērniem.

GRIFS AG FUTBOLA KOMANDA

GRIFS AG atbalsta darbinieku izveidoto iekštelpu futbola komandu.

Futbola komandas aktivitātēm var sekot līdz:

- www.fta.lv

GRIFS AG PLUDMALES FUTBOLA KOMANDA

GRIFS AG atbalsta darbinieku izveidoto pludmales futbola komandu.

Komandas aktualitātēm var sekot līdz:

- <http://www.beachsoccer.lv/>
- <http://turniri.lv/lvcempionats2018/komanda/grifs-agrobezsardze>

AKCIJA "KO DARĪT, JA ..."

Akciju „Ko darīt, ja...” 2012. gadā Drošības nedēļas laikā rīkoja Valsts izglītības satura centrs sadarbībā ar SIA Out Loud, drošības kompāniju GRIFS AG un apdrošināšanas sabiedrību If P&C Insurance AS Latvijas filiāli (If Apdrošināšana).

Tās mērķis bija izskaidrot Latvijas 1.-12. klases skolēnu, kā arī pedagoģu neskaidros jautājumus par situācijām dažādās vidēs – mācībās un mācību procesā, klasē, starpbrīžos, ēdamzālē, sporta stundās un sporta zālē, skolas pagalmā un uz ielas, kā arī citās vietās, kas tiešā veidā ietekmē audzēkņu drošību un veselību, kā arī mikroklimatu klasē un skolā.

Akcijā piedalījās 87 skolas no visiem novadiem, un kopumā tika saņemti vairāk nekā 14 000 jautājumu.

Balstoties uz iesūtītajiem jautājumiem, izveidots informatīvais materiāls.

IZGLĪTOŠANA PERSONĪGĀS UN ĪPAŠUMA DROŠĪBAS JAUTĀJUMOS

Drošības stunda. Sargā sevi un būsi pasargāts – sadarbībā ar psihologiem GRIFS AG eksperti izstrādājuši programmu lekcijām 1.–4. klases skolēniem par drošības jautājumiem mājās un sabiedriskās vietās. Lekcijas saturs ir pielāgots arī internātskolu audzēkņiem. Lekcijas ir bez maksas, un tajās bērniem tiek doti bukleti ar uzdevumiem par drošības jautājumiem, GRIFS AG svilpe un atstarotājs.

Kopš 2010. gada ir apmeklētas vairākas Latvijas skolas un drošības jautājumos **izglītoti 2598** 1.–4. klases skolēni un internātskolu audzēkņi, uzņēmums piedalījies četros publiskos pasākumos, un ir novadītas 8 Drošības stundas GRIFS AG darbinieku bērniem. 2022.gadā bērnu izglītošanai drošības jautājumos veltītas 4 stundas. 2021.gadā - 1 stunda.

2022.gadā Apsardzes departamenta direktors viesojās Berģu Mūzikas un mākslas pamatskolā, lai karjeras dienas ietvaros, pastāstītu bērniem par GRIFS AG, Apsardzes nozari un novadītu GRIFS AG Drošības stundu.

2022.gadā ar programmas “Ģimenei draudzīga darbavieta” grantu konkursā iegūtu finansējumu, GRIFS AG aktualizēja un izveidoja krāsojamo grāmatu un informatīvo materiālu ar atbildēm uz dažādajiem ["Ko darīt, ja..."](#) jautājumiem. Krāsojamā grāmata pieejama arī digitālā formātā GRIFS AG mājaslapas sadaļā “Bērnu

drošība". Tas ir uzziņas avots, ko apspriest ar bērniem mājās. Šajā materiālā ir atbildes un īsi padomi uz biežāk uzdotajiem skolēnu jautājumiem: "Ko darīt, ja...".

Papildus krāsojamai grāmatai, pateicoties programmas "Ģimenei draudzīga darbavieta" grantu konkursam, ir izveidota atmiņas spēle "Ko darīt, ja...", lai bērni varētu nostiprinātu savas zināšanas par drošības jautājumiem.

DROŠĪBAS STUNDA DARBINIEKU BĒRNIEM

Pirms mācību gada sākuma GRIFS AG savu darbinieku bērniem vecumā no 6 līdz 10 gadiem vada uzņēmuma organizēto Drošības stundu. Tajā pēc vasaras brīvlaika bērniem tiek atgādināti drošības pamatprincipi: kā uzvesties uz ielas, par ko padomāt mājās, kā izturēties un sevi pasargāt sabiedrībā. 2022.gadā GRIFS AG Drošības stundu klātienē apmeklēja 13 darbinieku bērni, 1 bērns skatījās tiešsaistes platformā ZOOM. 2021.gadā Drošības stunda notika attālināti un tajā piedalījās 7 darbinieku bērni. Visiem, kuriem nebija iespēja pieslēgties tiešsaistei, nodarbību varēja noskatīties ierakstā (114 ieraksta skatījumi).

Drošības stundas apmeklējums

	2021	2022
GRIFS AG darbinieku bērni klātienē	7	114
GRIFS AG Facebook grupā Drošības stundas skatījumi	121	27
KOPĀ	13	41
Berģu Mūzikas un mākslas pamatskola	1	1
GRIFS AG darbinieku bērni klātienē	27	1
GRIFS AG darbinieku bērni tiešsaistē	13	1
KOPĀ	41	41

Drošības stundas novērtējums

Pēc GRIFS AG darbinieku bērnu novērtējuma anketas rezultātiem noskaidrojām Drošības stundas saturu atbilstību, saturu lietderību bērnam, kā arī to, vai lekciju ieteiktu kādam citam. Varēja secināts, ka kopumā bērni ir pozitīvi novērtējuši gan Drošības stundu, gan pasniedzēja zināšanas un profesionalitāti.

GRIFS AG DALĪBA ĪNU DIENĀ

2022.gadā Tirdzniecības un attīstības departamenta direktoru pieteicās Īnot viena skolniece no Jelgavas 5.vidusskolas. Drošības sistēmu speciālistus pieteicās Īnot 5 skolēni, 2 no Ziemeļvalstu ģimnāzijas un 3 no Teikas vidusskolas.

2020. gadā GRIFS AG Tehniskā departamenta direktoru pieteicās Īnot 3 skolēni no J.G. Herdera Rīgas Grīziņkalna vidusskolas.

Aizpildot Īnu dienas novērtējuma anketu, visi norādīja, ka rekomendētu Īnot GRIFS AG savam draugam vai labam paziņam.

Īnu dienas mērķis ir veicināt un pilnveidot skolēnos radošo potenciālu un uzņēmējspējas, paplašināt skolēnu redzesloku un izpratni par nepieciešamajām zināšanām un prasmēm, kas jāapgūst, lai varētu sevi pilnvērtīgi realizēt iecerētajā nākotnes profesijā.

GRIFS AG ATBALSTS RĪGAS TEHNISKAJAI UNIVERSITĀTEI (RTU)

GRIFS AG atbalsta RTU Elektronikas un telekomunikāciju fakultātes izvēles priekšmetu „Apsardzes iekārtas un tehnoloģija”. Pateicoties šim atbalstam, studentiem ir iespēja iepazīt bezvadu mājas apsardzes signalizāciju „Infinite Prime”. Tāpat viņi var uzzināt par GSM sakaru kanāla izmantošanu signalizācijas paziņojuma nosūtīšanai uz savu mobilo tālruni.

SADARBĪBA AR VALSTS IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS AĢENTŪRAS INFORMĀCIJAS UN KARJERAS ATBALSTA DEPARTAMENTU

Interneta vietnē www.profesijupasaule.lv ir ievietota informācija par četrām GRIFS AG profesijām. Šo vietni uztur Valsts izglītības attīstības aģentūras Informācijas un karjeras atbalsta departaments (IKAD), kura paspārnē darbojas arī nacionālā izglītības iespēju datubāze niid.lv. IKAD galvenais darbības virziens ir sekmēt karjeras atbalsta pakalpojumu attīstību Latvijā, izstrādājot metodiskos materiālus karjeras konsultantiem, pedagojiem, vecākiem un skolēniem.

Projekta mērķauditorija ir 8.-12. klases skolēni, un tā mērķis ir paplašināt viņi priekšstatus par profesiju daudzveidību un sniegt informāciju par darba saturu un prasībām tajās strādājošajiem, kā arī radīt skolēnos vēlmi padziļināti pētīt darba pasauli un savas karjeras iespējas.

GRIFS AG ĪPAŠA ATLAIDE “GODA ĢIMENE” (3+ KARTE) ĪPAŠNIEKIEM

GRIFS AG piedāvā 15% atlaidi ikmēneša tehniskās apsardzes pakalpojumiem:

- pašapsardzes pakalpojuma veidam;
- atzvana apsardzes pakalpojuma veidam;
- priekšapmaksas apsardzes pakalpojuma veidam;
- standarta tehniskās apsardzes pakalpojuma veidam.

2022. gadā “Godā ģimenes” atlaide piešķirta 11 klientiem.

GRIFS AG BIROJĀ IERĪKOTS BĒRNU STŪRĪTIS

Pateicoties “Ģimenei draudzīga darbavieta” statusam un dalībai grantu konkursā, GRIFS AG birojā ierīkots bērnu stūrītis un ir pieejamas 4 pārvietojamas zīmēšanas pierederumu kastes (somas). Tās var lietot gan bērni, kuri uzturas bērnu stūrīti, gan tās var ērti paņemt tie bērni, kuri vēlas uzturēties pie vecāka kabinetā.

7. Ietekme uz vidi

GRIFS AG savā kvalitātes politikā ir deklarējis apņemšanos nepārtraukti pilnveidot klientiem sniegtu pakalpojumu kvalitāti, uzlabot savu sniegumu drošības, darba drošības, arodveselības un apkārtējās vides aizsardzības jomā.

GRIFS AG veic virkni pasākumu, lai vērstu darbinieku uzmanību uz vides aizsardzības pasākumiem un darbībām, kas veicina vides saglabāšanu, nodrošinot tam nepieciešamos finanšu līdzekļus.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2016.gada 11.oktobra noteikumu Nr.668 "Energoefektivitātes monitoringa un piemērojamā energopārvaldības sistēmas standarta noteikumi" 22.punkta, paziņojumu par energoauditu veikšanu GRIFS AG atbilst šādai grupai. 2017.gadā un 2022.gadā veikts GRIFS AG energoaudits. Energoaudita izpildītājs SIA "TUV Nord Baltik", pārskata Nr.1612102113/REA-13 un Nr.2201102102/REA-04. Atkārtota energoaudita veikšana paredzēta 2027.gadā.

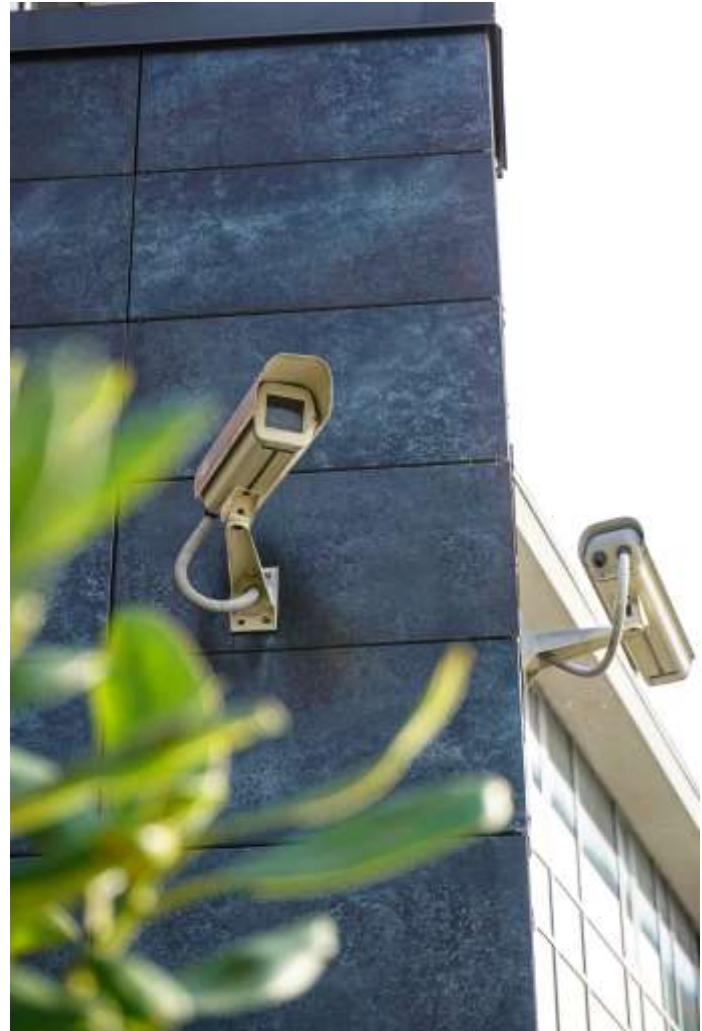
Lai apzinātu iespējamos vides riskus, tos izvērtētu un uzraudzītu, ik gadu tiek aktualizēts "Pārskats par resursu izmantošanu SIA GRIFS AG", kurā atspoguļots uzņēmuma sniegums vides jomā.

7.1. VIDES AIZSARDZĪBA UZŅĒMUMĀ

GRIFS AG vides politikas darbības pamatprincipi:

- veicināt nepārtrauktu vides snieguma uzlabošanu katrā struktūrvienībā un uzņēmumā kopumā;
- nodrošināt pārdomātu un racionālu dabas resursu izmantošanu;
- identificēt un maksimāli samazināt vides riskus;
- veidot darbinieku vides apziņu katrā darba vietā;
- nodrošināt atbildīgo darbinieku kompetenci vides jautājumos.

2022.gadā GRIFS AG paraksta Ilgtspējas kodeksu, kura mērķis ir sekmēt patiesas informācijas sniegšanu, lai aizsargātu patērētāju intereses un godīgu konkurenci, kā arī sekmētu uzņēmējdarbības negatīvās ietekmes mazināšanu vides, sociālajos un pārvaldības aspektos. Šī Kodeksa principi attiecas uz ikvienu organizāciju un tā pārskatītāji apliecina gatavību to iedzīvināšanai, lai, ievērojot un sekmējot atbildīgu un ētisku rīcību, veicinātu uzņēmējdarbības vides attīstību un radītu kopīgu vērtību.

Videi draudzīgu produktu iegāde:

GRIFS AG veic videi draudzīgu produktu vai pakalpojumu iegādi. Veicot iepirkumus, par pienākumu atbildīgā darbinieka pienākums ir:

- izvērtēt iespēju iegādāties videi draudzīgus resursus, produktus, materiālus un izejvielas;
- jāņem vērā, ka videi draudzīgu produktu iegāde ilgtermiņā nozīmē vides saglabāšanu;
- pirms iegādāties kādu produktu jāizvērtē, vai tiešām šis produkts ir nepieciešams, vai tas neterē pārāk daudz energijas, vai tas nepiesārņo vidi un vai tas ir otrreiz pārstrādājams;
- jāizvēlas preces ar mazāko vai videi draudzīgāko iepirkumu.
- iepirkuma procedūrās iespēju robežas jāievēro zaļā iepirkuma principus. Sagatavojot iepirkuma dokumentāciju, atbildīgie darbinieki vadās pēc Vides aizzardzības un reģionālās attīstības ministrijas interneta vietnes <https://www.varam.gov.lv/lv> sadaļā Zaļais publiskais iepirkums pieejamām vadlīnijām.

Sadarbības partneru un piegādātāju vērtēšana:

Ik gadu GRIFS AG veic savu piegādātāju novērtējumu attiecībā uz vides saglabāšanu un videi draudzīgu saimniekošanu, kā arī lūdz no piegādātājiem apliecinājumu, ka GRIFS AG izvēlas tikai videi draudzīgas preces.

7.2. NOZĪMĪGĀKĀS VIDES AIZSARDZĪBAS INICIATĪVAS

GRIFS AG no visiem ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem ir izvēlējies sev aktuālos, kuru sasniegšanā ir apņēmies sniegt savu ieguldījumu.

- 6. mērķis.

Nodrošināt ūdens un sanitārijas pieejamību visiem un ilgtspējīgu pārvaldību.

6.3. Līdz 2030. gadam uzlabot ūdens kvalitāti, samazinot piesārņojumu, izskaužot atkritumu apglabāšanu poligonos un līdz minimumam samazinot bīstamu ķīmisko vielu un materiālu izlaišanu, uz pusi samazinot neapstrādātu atkritumu īpatsvaru un būtiski palielinot to pārstrādi un drošu atkārtotu izmantošanu visā pasaule. (Skatīt 67.lpp)

- 12. mērķis.

Nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa paradumus un ražošanas modeļus.

12.2. Līdz 2030. gadam nodrošināt dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu un lietderīgu izmantošanu. (Skatīt 62.lpp)

12.5. Līdz 2030. gadam ievērojami samazināt radīto atkritumu apjomu, īstenojot atkritumu novēšanas, mazināšanas, pārstrādes un atkārtotas izmantošanas pasākumus. (Skatīt 59., 64., 66., 67., 68.lpp)

7.2.1. ATBILDĪGA APSARDZES SISTĒMU LIETOŠANA

Lai veicinātu lietotu apsardzes sistēmu iekārtu atkārtotu iekļaušanu tirgū, GRIFS AG piedāvā pieslēgties uzņēmuma tīklam ar savām jau esošām iekārtām vai tās nomājot.⁸ GRIFS AG saviem klientiem piedāvā individuāli pielāgotu apsardzes sistēmas risinājumu. Apsardzes sistēmas komplektam pēc nepieciešamības ir iespējams pievienot papildu iekārtas, piemēram, kustību detektorus, dūmu detektorus un citus būtiskus apsardzes sistēmas elementus, kas sniegs papildu drošību. 2022.gadā 64,20% (2021.gadā 68,61%, 2020.gadā 70,74%) klientu pieslēdzās ar savām iekārtām, 5,17% (2021.gadā 1,54%, 2020.gadā 2,66%) iekārtas nomāja un 30,63% (2021.gadā 29,85%, 2020.gadā 26,60%) klientu uzstādīja jaunas iekārtas.

7.2.2. TRANSPORTA DEGVIELAS PATĒRIŅŠ

Iepirkta transporta degviela

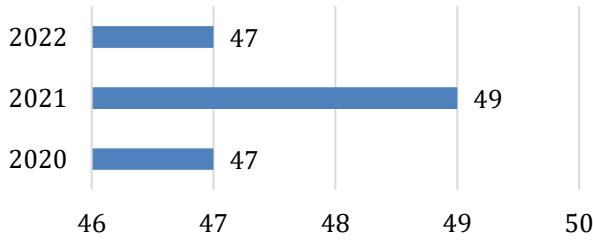

GRIFS AG veic dabai draudzīgu automašīnu iepirkumu - nodrošināt regulāru autoparka radīto emisiju un degvielas patēriņa monitoringu GRIFS AG īpašumā esošajam autoparkam un veikt pakāpenisku autoparka nomaiņu uz hibrīdauto un elektroauto. Pie biroja ēkas ir uzstādītas 2 elektroauto uzlādes vietas.

GRIFS AG tehniskās apsardzes pakalpojuma nodrošināšanai izmanto transportu. Tās ļauj veikt uzņēmuma pamatdarbību – mobilās grupas, tehniku un apsardzes operatīvo vadītāju darbu. GRIFS AG autoparkā

⁸ ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķis 12.5.

Iepirktais automašīnas (gab)

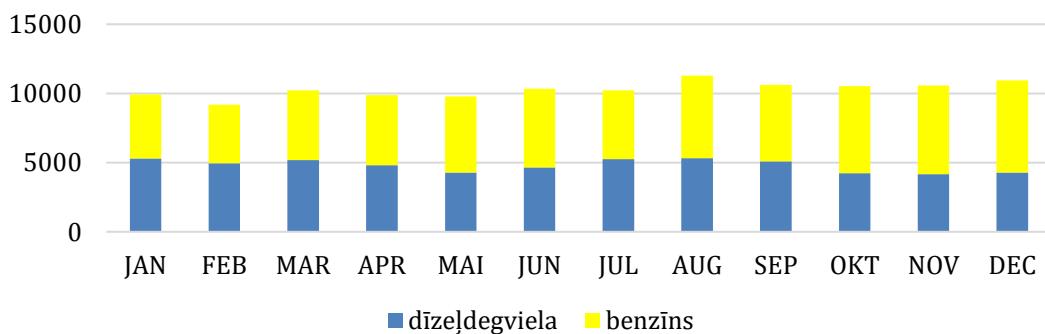

2022.gadā atrodas 47 transporti (2021.gadā 49) un 3 elektroauto (2021.gadā 1 elektroauto). Transporta degviela pamatā patērieta transportam atrodoties stacionārā stāvoklī.

No 10,5 mobilās grupas 7 transportlīdzekļa vadītājiem (darbiniekiem) dislokācijas vietās ir pieejamas un tiek lietotas dislokācijas mājas jeb telpas. Dislokācijas telpā nodrošinām lokālu elektroenerģijas padevi un elektrisko sildītāju izmantošanu. Novērojama degvielas patēriņa sezonalitāte – gan karstajos, gan vēsajos mēnešos auto tiek darbināts, lai nodrošinātu samērīgu klimatu automašīnas salonā. Transporta degvielas patēriņa īpatnējo energijas patēriņu noteikt un salīdzināt nav lietderīgi, tā kā pamatā degviela tiek patērieta transportlīdzeklim atrodoties stacionārā stāvoklī.

Uzņēmumā automašīnas tiek lietotas 3–5 gadus vai līdz 100–150 tūkstošu kilometru nobraukumam. Attiecīgi uzņēmuma autoparks ir salīdzinoši jauns un tas nodrošina pilnvērtīgu visu automašīnu sistēmu darbību, kā rezultātā tiek nodrošināta atbilstošo normu ievērošana.

Degvielas patēriņa dinamika 2022.gada griezumā (l)

2022.gadā vidējais degvielas patēriņš 10302 (l) (2021.gadā 10128 (l)) mēnesī. Salīdzinājumā ar 2021.gadu, tas palielinājies par 174 (l). 2022.gadā degvielas patēriņš uz vienu tehniskās apsardzes objektu 1,34 (l), 2021.gadā 1,38 (l). Salīdzinājumā ar 2021.gadu, degvielas patēriņš uz vienu tehniskās apsardzes objektu samazinājies par 0,04 (l).

2022.gadā iepirkta 123629 (l) (2021.gadā 121542 (l)) transporta degviela. Salīdzinājumā ar 2021.gadu, iepirktais degvielas daudzums palielinājies par 2087 (l).

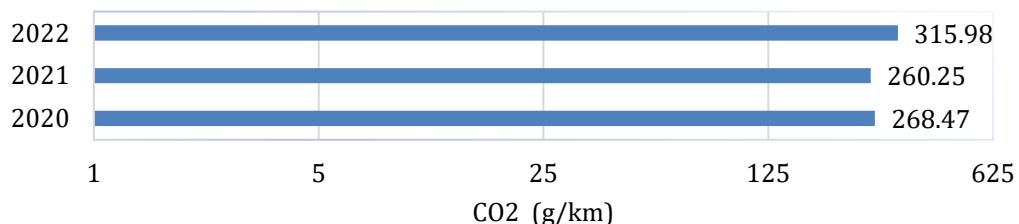
2022.gadā galveno transporta enerģijas patēriņu veido benzīna patēriņš 53% (2021.gadā 75% dīzeļdegviela). Kopš 2018.gada uzņēmumā vairs netiek patērēta sašķidrinātā naftas gāze.

Transporta radītās CO₂ emisijas

GRIFS AG samazina CO₂ izmešu daudzumu, nolietotās mašīnas nomainot pret auto ar zemākiem CO₂ izmešu daudzuma rādītājiem.

Veicot automašīnu iepirkumus, uzmanība tiek pievērsta samazinātam CO₂ izmešu daudzumam. GRIFS AG izmanto 100% (2021.gadā 96%, bet 2020.gadā 83%) mašīnas, kas ir aprīkotas ar automātisko start/stop funkciju. 2022. gadā uzņēmumā bija 47 (2021.gadā 49, 2020.gadā 47) šādas automašīnas. Arī turpmāk jaunu automašīnu iepirkumos šis būs viens no svarīgākajiem nosacījumiem.

CO₂ izmešu daudzums

2022.gadā GRIFS AG izmantoto transporta CO₂ apjoms vidēji uz vienu automobili bija 315,98 g/km (2021.gadā 260,25 g/km). Salīdzinājumā ar 2021.gadu CO₂ apjoms vidēji uz vienu automobili palielinājies par 55,73 g/km.

2022.gadā GRIFS AG darbiniekiem iegādātas 67 gab. sabiedriskā transporta braukšanas kartes, 2021.gadā 69 gab., 2020.gadā 80 gab. Pie GRIFS AG biroja darbiniekiem ir iespēja bezmaksas stāvvietā, kameru redzamības zonā, novietot velosipēdu, kā arī pirms darba uzsākšanas izmantot dušu.

Nodotie transporta atkritumi

GRIFS AG transportu nolietoto riepu utilizāciju nodrošina SIA "Pirelli Key Point" riepu centrs atbilstoši vides aizsardzības prasībām. Automašīnu izlietotās eļjas un filtru nomaiņu veic auto oficiālais pārstāvis - SIA "Autobrava", SIA "Norde", SIA "Forum Auto" u.c.

7.2.3. ELEKTROENERĢIJAS UN SILTUMENERĢIJAS TAUPĪŠANA

Lai varētu sniegt savus pakalpojumus, GRIFS AG izmanto elektroenerģiju un ūdeni, kas nodrošina uzņēmuma pamatdarbības īstenošanu biroja telpās.

ELEKTRĪBAS PATĒRIŅŠ + 13,75%	• 83,88 MWh (2022.gads) • 72,35 MWh (2021.gads) • 68,31 MWh (2020.gads)
SILTUMS + 41,26%	• 10367,25 eiro (2022.gads) • 6089,34 eiro (2021.gads) • 2239,90 eiro (2020.gads)
ŪDENS PATĒRIŅŠ - 12,78%	• 288,84 m ³ (2022.gads) • 331,17 m ³ (2021.gads) • 339,80 m ³ (2020.gads)

Potenciālā ietekme/ietekmes samazināšanas pasākums:⁹

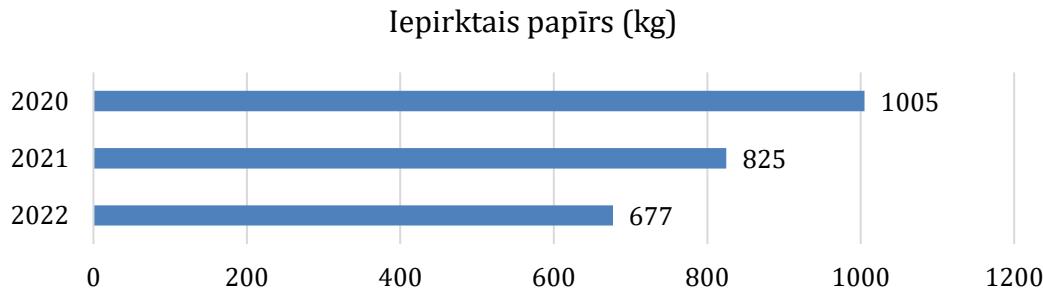
- Pakāpeniski tiek veikta apgaismojuma nomaiņa uz LED apgaismojumu.
- Katram darbiniekam ikdienā tiek atgādināts par nepieciešamību izslēgt gaismu, izejot no kabineta, un par siltuma zudumiem, ko rada pārmēriņa sildierīču izmantošana. Visi darbinieki ir iepazīstināti ar Latvenergo izstrādāto programmu elektroenerģijas taupīšanai, ko var izmantot ne tikai darbā, bet arī mājās: www.efektivi.lv.
- Visi radiatori ir aprīkoti ar siltumenerģijas regulēšanas ierīcēm.
- Pie uzņēmuma biroja galvenās ieejas ir izveidots vējtveris, kam ir liela nozīme siltuma zudumu samazināšanai.
- GRIFS AG biroja vietās, kur tas iespējams, tika ierīkota automātiskā gaismas ieslēgšanās un izslēgšanās sistēma.
- GRIFS AG koplietošanas telpās siltumenerģijas regulēšanas ierīces ir nogrieztas līdz normas robežai.
- Lai pārliecinātos par darba vietu apgaismojuma un mikroklimata atbilstību prasībām, darba aizsardzības speciālists veic indikatīvos mērījumus apgaismojumam un mikroklimatam (gaisa temperatūrai, gaisa relatīvajam mitrumam, gaisa kustības ātrumam). Šie mērījumi tiek veikti vietās, kur darbs notiek ar datoru vai dokumentiem vai arī, kur tiek veikta videonovērošana. 2022. gadā mērījumi tika veikti 30 objektos (2021.gadā 23), skatīt sadaļā "Darba vide".

7.2.4. PAPĪRA PATĒRIŅŠ

Iepirktais papīrs

GRIFS AG samazina izmantotā papīra apjomu ikdienas darbā, pēc iespējas pārejot uz elektronisku informācijas apriti un datu saglabāšanu.

⁹ ANO Ilgtspējīgas attīstības mērkis 12.2.

2022.gadā GRIFS AG savu pakalpojumu nodrošināšanai iegādājās 677 kg (2021.gadā 825 kg) A4 papīru, kas ir par 148 kg mazāk nekā 2021. gadā.

2022. gadā papīra patēriņš uz 1 Tehniskās apsardzes objektu ir 88,35 gr (2021.gadā 112,14 gr). Salīdzinājumā ar 2021.gadu papīra patēriņš samazinājies par 23,79 gr.

2022.gadā izmaksas uz 1 Tehniskās apsardzes objektu ir 0,09 eiro centi (bez PVN) (2021.gadā 0,11 eiro centi (bez PVN)), kas ir par 0,02 eiro centiem mazāk.

Potenciālā ietekme/ietekmes samazināšanas pasākums:

- Gada līgumiem, instrukcijām un citiem liela apjoma dokumentiem tiek izmantots 11. rakstzīmju izmērs.
- Arhīva dokumenti pēc uzglabāšanas termiņa beigām tiek nodoti otrreizējai pārstrādei.
- Vienots e-pasta noformējums ar atgādinājumu par vides saudzēšanu:
"Pirms izdrukā šo e-pastu uz papīra, LŪDZU, PADOMĀ PAR VIDI!" Šis atgādinājums ikdienā liek aizdomāties par to, vai tiešām ir nepieciešams informāciju drukāt, tādējādi uzņēmums veicina iztērētā papīra apjoma samazinājumu un samazina gaisa piesārņojumu, ko rada printeris. E-pasts ir atgādinājums un aicinājums klientiem un sadarbības partneriem rūpēties par apkārtējo vidi un domāt zali.
- Uzņēmumā aptauju izsūtišana, aizpildīšana un datu apkopošana notiek elektroniski.
- Darbojas sistēma, kas paredz papīru drukāt abpusēji.
- Tieka uzskaitīts pasūtītā papīra daudzums.
- GRIFS AG pirmkārt izvēlas papīru ar FSC zīmi, lai būtu drošs, ka mežs, no kura tas nāk, tiek apsaimniekots videi draudzīgi, sociāli taisnīgi un ekonomiski izdevīgi.
- GRIFS AG klienti tiek mudināti pāriet uz elektroniskajiem rēķiniem. Pateicoties tam, ka 2022. gadā 99,76% (2021.gadā 99,73%) GRIFS AG klientu rēķinu par pakalpojumu saņem elektroniskā veidā, 0,24% (2021.gadā 0,27%) klientu rēķinu saņem papīra formātā pa pastu, uzņēmums ietaupa papīru un samazina piegādes procesā transporta radītos CO₂ izmešus.

99,76%

GRIFS AG klientu saņem
rēķinu elektroniski

0,24%

GRIFS AG klientu saņem
rēķinu pa pastu

- Esam pārgājuši uz elektronisku informācijas apriti un datu saglabāšanu.
- Dalēji ir ieviesta CRM sistēma – vienota datubāze, kurā uzglabāta visa informācija par klientiem, notikumiem un darbībām ar klientiem. Viens no tās plusiem ir mazāka papīra aprite.

PAPĪRA, PLASTMASAS, STIKLA PĀRSTRĀDE¹⁰

Papīrs

GRIFS AG birojā notiek atkritumu šķirošana un nodrošinām atkritumu dalīto nodošanu atbilstošai pārstrādei vai utilizēšanai.

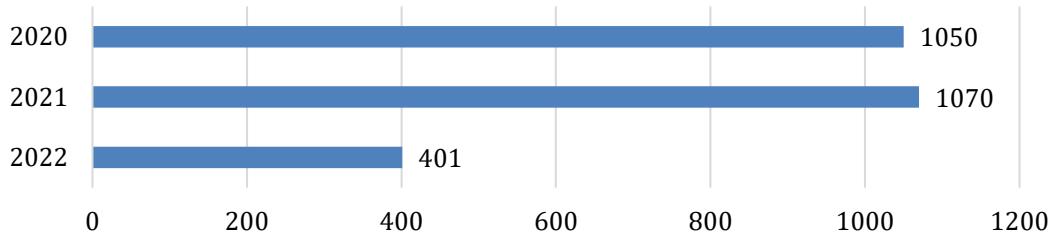
Pie GRIFS AG klienta apsardzes iekārtas nonāk jau izpakotas. Pirms tam šīs iekārtas tiek izņemtas no ārējiem iepakojumiem – papīra kastēm. GRIFS AG radis risinājumu un jau vairākus gadus šķirojam iepakojumus.

Noslēgts sadarbības līgums ar SIA "Līgatnes papīrs" par GRIFS AG darbībā radušos konfidenciālo dokumentu iznīcināšanu, makulatūras un iepakojuma kastes pienācīgu un drošu apsaimniekošanu. Tas ir veicinājis visu darbinieku iesaistīšanos papīra nodošanā otrreizējai pārstrādei. Uzņēmuma ēkā un teritorijā apsaimniekotājs SIA U42G nodrošina ar SIA "Clean R" atkritumu tvertnēm, dalīto atkritumu konteineriem, kas paredzēti papīram, plastmasai, stiklam.

¹⁰ ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķis 12.5.

Nodotā makulatūra (kg)

2022.gadā otrreizējai pārstrādei nodota 401 kg makulatūra (2021.gadā 1070 kg). 2022.gadā nodoto papīru kg skaits ir par 276 kg mazāks nekā iepirkto papīra kg skaits.

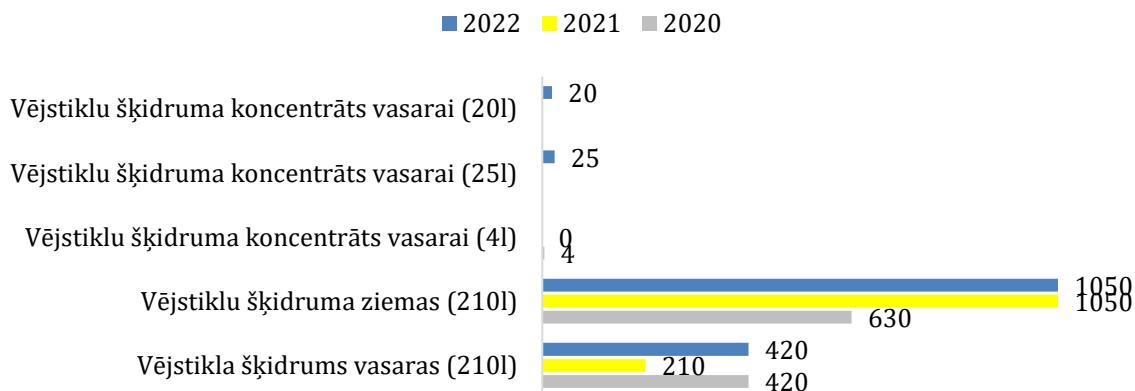
Plastmasa

GRIFS AG samazina plastmasas izmantošanu, patēriņot dzeramo ūdeni un transporta vējstikla šķidrumu.

Transporta vējstikla šķidrums

GRIFS AG transportam iegādājas vējstikla šķidrumu no SIA "CrossChem" un SIA "AD BALTIC". Kopš 2019.gada tas tiek pirkts lielos tilpumos un uzglabāts noliktavā, lai samazinātu plastmasas patēriņu.

Iepirktais vējstikla šķirduma daudzums (l)

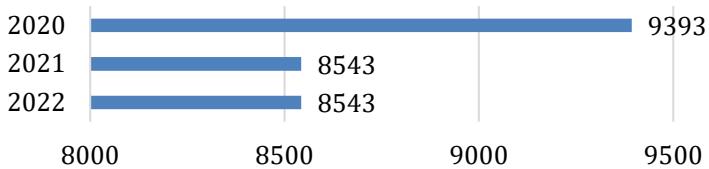

2022.gadā kopējais vējstikla šķidruma patēriņš 1515 (l) (2021.gadā 1260 (l)). Salīdzinājumā ar 2021.gadu, tas ir palielinājies par 255 (l). 2022.gadā patēriņš uz vienu transportlīdzekli 32,23 (l), 2021.gadā 25,71 (l). Salīdzinājumā ar 2021.gadu, vējstikla šķidruma patēriņš palielinājies par 6,52 (l).

Dzeramais ūdens

GRIFS AG savus darbiniekus nodrošina ar avota ūdeni VENDEN. Vadoties pēc Dabas resursu nodokļa likumā noteiktās klasifikācijas, VENDEN Mežavots atbilst augstākās vērtības pazemes ūdeņiem, pēc visiem rādītājiem - ūdens ar joti zemu cietību un dzelzs saturu. Ūdens pudeles un korķi atbilst MK noteikumu Nr.808 prasībām, to apliecina akreditētas sertifikācijas iestādes LATCERT sertifikāts.

Avota ūdens VENDEN patēriņš (l)

GRIFS AG ūdeni saņem uzpildītu 18,9l pudelē, kuras tiek 100% atgrieztas atkārtotai uzpildīšanai. 2022.gadā GRIFS AG avota ūdens VENDEN patēriņš 8542,8 l (2021.gadā 8542,8 l). 2022.gadā atpakaļ nodoti 452 izlietotie bunduļi, tik pat, cik 2021.gadā.

Potenciālā ietekme/ietekmes samazināšanas pasākums:¹¹

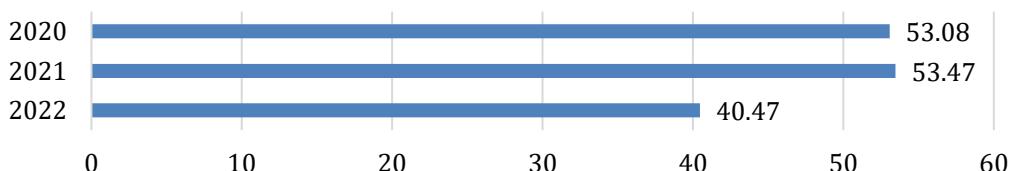
- GRIFS AG savus darbiniekus nodrošina ar avota ūdeni VENDEN. 2022.gadā atpakaļ nodoti 452 izlietotie bunduļi.
- Viesiem un darbiniekiem lietošanai tiek nodrošinātas krūzes un stikla glāzes.
- GRIFS AG automašīnām iegādājas SIA "CrossChem" un SIA "AD BALTIC". vējstikla šķidrumu. Kopš 2019.gada tas tiek pirkts lielos tilpumos un uzglabāts noliktavā, lai samazinātu izmaksas un plastmasas patēriņu. 2022.gadā kopējais vējstikla šķidruma patēriņš 1515 (l) (2021.gadā 1260 (l)). Salīdzinājumā ar 2021.gadu, tas ir palielinājies par 255 (l).

7.2.5. BATERIJU UN AKUMULATORU PATĒRIŅŠ

Iepirktais baterijas un akumulatori

GRIFS AG birojā veicam atkritumu šķirošanu un nodrošinām atkritumu dalīto nodošanu atbilstošai pārstrādei vai utilizēšanai.

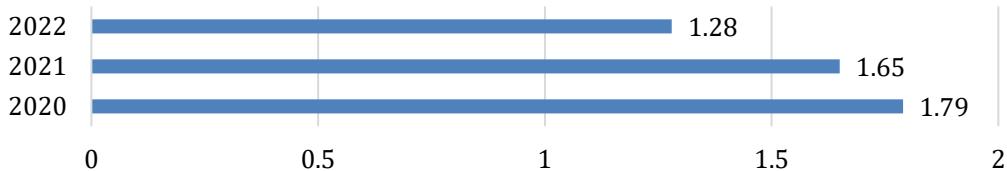
Iepirktais baterijas (kg)

2022. gadā GRIFS AG savu pakalpojumu nodrošināšanai iegādājās 40,47kg (2021.gadā 53,47 kg) dažāda veida baterijas, kas ir par 13 kg mazāk nekā 2021. gadā.

¹¹ ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķis 12.5.

Iepirktie akumulatori (t)

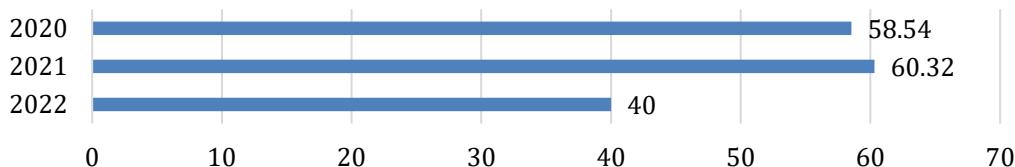
2022. gadā GRIFS AG savu pakalpojumu nodrošināšanai iegādājās 1,28 (t) (2021.gadā 1,65 (t)) akumulatoru, kas ir par 0,37 (t) mazāk nekā 2021. gadā.

BATERIJU, AKUMULATORU, ELEKTORONIKAS PĀRSTRĀDE¹²

Baterijas

GRIFS AG birojā tiek vāktas baterijas no dažāda veida ierīcēm (signalizācijas iekārtām, bezvadu datorpelēm, lukturiem, mobilajiem telefoniem utt.). Apsardzes iekārtu apkopes laikā tās tiek nomainītas, un nolietotās baterijas tiek uzglabātas birojā, lai vēlāk nodotu pārstrādei, saņemot apliecinājumu. Nodoto bateriju savākšana ir paredzēta arī uzņēmumu darbinieku iekšējai lietošanai ar mērķi atvieglot un padarīt pieejamāku to utilizāciju, rosināt cilvēkus vairāk un aktīvāk iesaistīties atkritumu šķirošanā.

Nodotās baterijas (kg)

2022.gadā nodoti 40 kg (2021.gadā 60,32 kg) baterijas, tas ir par 20,32 kg mazāk nekā 2021.gadā. 2022.gadā GRIFS AG nodoto bateriju skaits ir par 0,47 kg mazāk nekā iepirkto bateriju skaits.

GRIFS AG birojā tiek vāktas izlietotās baterijas, kas tika sākts piedaloties Officeday Latvia sadarbībā ar Latvijas Zaļo punktu rīkotajā projektā „Iemet bateriju spainīti – padari Latviju tūrāku!“.

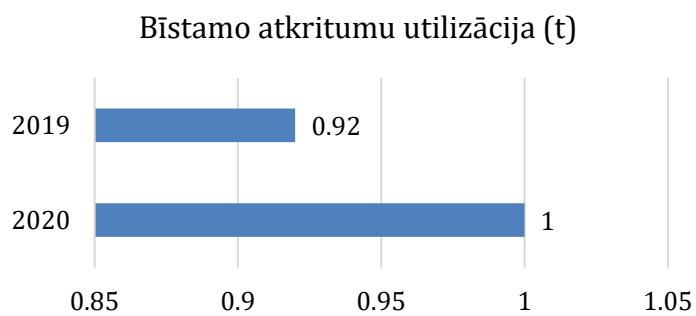
AS “Latvijas Zaļais punkts” (LZP) apliecina, ka sadarbojas ar SIA “Officeday Latvia” izlietoto bateriju savākšanā, un pēc LZP norādījuma, nodod LZP meitas uzņēmumam un sadarbības partnerim SIA “Eco Baltia vide”, kurš baterijas nogādā pārstrādei ārpus Latvijas Republikas teritorijas, jo Latvijā nav bateriju pārstrādes uzņēmumu. Projekta ietvaros kopš 2011.gada GRIFS AG nodoto bateriju kopējais daudzums – 551,54 kg.

¹² ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķis 12.5. un 6.3.

Akumulatori

GRIFS AG birojā tiek vākti izlietotie akumulatori no dažāda veida ierīcēm (signalizācijas sistēmās). Apsardzes iekārtu apkopes laikā tās tiek nomainītas, un vēlāk tās tiek nodotas otrreizējai pārstrādei, saņemot apliecinājumu, ka tie nesatur radioaktīvos atkritumus.

2020. gadā pārstrādei SIA "Sanekss metāls" tika nodota 1 (t), tas ir par 0,08 (t) vairāk nekā 2019.gadā. Nākamā bīstamo atkritumu utilizācija paredzēta 2023.gadā.

GRIFS AG sadarbībā ar SIA "T-Metāls" veic elektronisko, datortehnikas un elektrisko atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, uzglabāšanu, šķirošanu, utilizāciju un daļēju pārstrādi. 2021.gadā nodotas 100 kg dažāda veida ierīces (printerī/faksi/skaneri, sadzīves tehnikas/stacionārie telefoni, radio, skaņas sistēmas, tastatūras, peles u.c. tehnika).

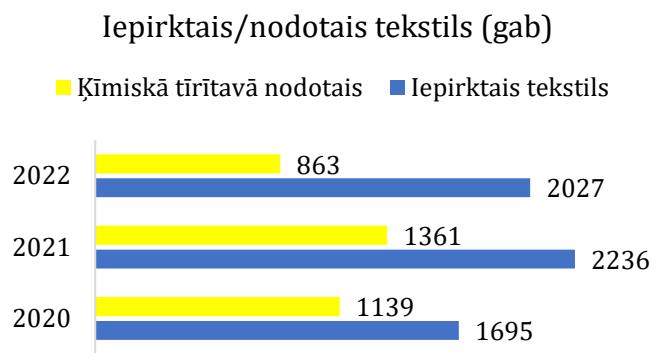
7.2.6. TEKSTILA PATĒRIŅŠ

Iepirktais tekstils

GRIFS AG pagarināt apģērbu izmantošanas laiku – formas tērpu Valkāt atkārtoti.¹³ Formas tērpa nēsāšanas noteikumi paredz, ka uzsākot darba tiesiskās attiecības GRIFS AG, darbiniekiem sākumā (uz pārbaudes laiku) var tikt izsniegtas mazlietotas un ķīmiski iztīrītas formas tērpa sastāvdaļas.

¹³ ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķis 12.5.

Darbinieki, pildot savus darba pienākumus, lieto formas tērpu. 2022.gada iepirktas 2027 (2021.gadā 2236) formas tērpa sastāvdaļas. Salīdzinājumā ar 2021.gadu, tas ir par 209 pozīcijām mazāk.

Nodotais tekstils

GRIFS AG formas tērpu kīmisko tīrišanu nodrošina SIA "Nereta". 2022.gadā kīmiski iztīrītas 863 gab. (2021.gadā 1361 gab) formas tērpa sastāvdaļas, kas ļauj tās lietot atkārtoti. 2022.gadā 42,58% (2021.gadā 60,87%) no iepirkta tekstila nodots kīmiskajā tīrišanā.

7.2.7. BIROJA TELPU APZAĻUMOŠANA

GRIFS AG biroja telpas ir apzaļumotas. Visos kabinetos ir izvietoti telpaugi, kas uzlabo gaisa kvalitāti, tāpat tiek audzēti jauni augi, kas ir GRIFS AG kā zaļi domājoša uzņēmuma vizītkarte. Uzņēmums nodrošina vidēji 3 telpaugus uz vienu cilvēku.

Ir pierādīts, ka uz katriem 3 cilvēkiem ir nepieciešams vismaz 1 telpaugs, tomēr jo vairāk, jo labāk. Telpaugi darbojas kā spēcīgs gaisa filtrs, kas uzsūc līdz pat 87% gaisā esošo toksīnu. Gaisa kondicionieri sausina gaisu, taču telpaugi paaugstina mitruma līmeni par 20%, atgriežot to normas robežās. Telpās, kur ir telpaugi, cilvēkiem koncentrēšanās spējas pieaug līdz 70% un kreativitāte palielinās pat par 15%.